İstanbul Üniversitesi Uluslararası Öğrencilerinin

Türkiye, İstanbul ve İstanbul Üniversitesi Algıları

şehir
politikaları uygulama ve araştırma merkezi

T.C. İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ 1453

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ ULUSLARARASI ÖĞRENCİ MERKEZİ

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ ULUSLARARASI ÖĞRENCİLERİNİN TÜRKİYE, İSTANBUL VE İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ ALGILARI

Yazarlar

Prof. Dr. Murat ŞEKER Doç. Dr. Faruk TAŞCI

Öğr. Gör. Mehmet ERKEN Fatma Nur TANYERİ

Şehir Araştırma Notları – 5 / Uluslararası Öğrencilik Raporları – 1

Aralık 2020

ISSN: 2667-6311

İstanbul Üniversitesi Şehir Politikaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Kalenderhane Mh. 16 Mart Şehitleri Cd. Bozdoğan Kemeri Sırası No:16 Kat: 2 Vezneciler Fatih-İSTANBUL
+90 212 440 18 18 sehir.istanbul.edu.tr sehir@istanbul.edu.tr

Mizanpaj ve Kapak Tasarım: Cavit Can PEKTEZEL

Kaynak gösterimi: Şeker, M., Taşçı, F., Erken, M., Tanyeri, F.N (2020) İstanbul Üniversitesi Öğrencilerinin Türkiye, İstanbul ve İstanbul Üniversitesi Algıları. İÜ Şehir Politikaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Şehir Araştırma Notları-5, İSUMER Uluslararası Öğrencilik Raporları-1.

Bu yayın İstanbul Üniversitesi Uluslararası Öğrenci Merkezi ile Şehir Politikaları Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından yürütülen *İstanbul Üniversitesi Uluslararası Öğrencilerinin Türkiye, İstanbul ve İstanbul Üniversitesi Algıları* araştırmasının sonuçlarını içermektedir.

İÇİNDEKİLER

1. DÜNYADA VE TÜRKİYE'DE ULUSLARARASI ÖĞRENCİLİK 9
1.1. Dünyada Uluslararası Öğrencilik 9
1.2. Türkiye'de Uluslararası Öğrencilik: Nereden Nereye? 11

2. LİTERATÜR BAĞLAMINDA ULUSLARARASI ÖĞRENCİLERİN ALGILARI 17

3. ARAŞTIRMA SONUÇLARI 23
3.1. Demografik Bilgiler 23
3.2. Uluslararası Öğrencilerin Türkiye Algısı 31
3.3. Uluslararası Öğrencilerin İstanbul Algısı 39
3.4. Uluslararası Öğrencilerin İstanbul Üniversitesi Algısı 50

GENEL DEĞERLENDİRME 57
KAYNAKÇA 61

Grafik Listesi

Grafik 1. Dünyada Yıllara Göre Uluslararası Öğrenci Sayısı 10
Grafik 2. Katılımcıların Uyruk Dağılımı 24
Grafik 3. Katılımcıların Yaş Dağılımı 24
Grafik 4. Katılımcıların Cinsiyet Dağılımı 25
Grafik 5. Medeni Durumlarının Dağılımı 25
Grafik 6. Eğitim Düzeylerinin Dağılımı 26
Grafik 7. Eğitim Aldıkları Fakülte Dağılımı 26
Grafik 8. İkamet Ettikleri İlçe Dağılımı 27
Grafik 9. Oturmak İstedikleri İlçe Dağılımı 27
Grafik 10. Gelirlerinin Dağılımı 28
Grafik 11. Gelir Kaynaklarının Dağılımı 28
Grafik 12. Geçimlerini Sağlayabildiklerine Yönelik Soruya Verdikleri Yanıtların Dağılımı 29
Grafik 13. Türkçe Yeterlilik Düzeylerine Göre Dağılımı 30
Grafik 14. Türkiye'de Yaşadıkları Süreye Göre Dağılımı 30
Grafik 15. Yaşadıkları Yere Göre Dağılımı 31
Grafik 16. Üniversite Okumak İçin Tekrar Türkiye'yi Tercih Etmelerine Yönelik Soruya Verilen Yanıtların Dağılımı 32
Grafik 17. Kendilerini Türkiye'ye Ait Hissetmelerine Yönelik Soruya Verilen Yanıtların Dağılımı 33
Grafik 18. Kendilerini Türkiye'ye Ait Hisseden Katılımcıların Sebeplerinin Dağılımı 34
Grafik 19. Kendilerini Türkiye'ye Ait Hissetmeyen Katılımcıların Sebeplerinin Dağılımı 34
Grafik 20. Türkiye'nin Üniversite Tercihinde İlk Sırada Yer Almasına İlişkin Soruya Verilen Yanıtların Dağılımı 35

Grafik 21. Türkiye'de Kalmaya Devam Etmek İstemelerine Yönelik Soruya Verilen Yanıtların Dağılımı 35

Grafik 22. İş Bulduğu Takdirde Türkiye'de Kalmak İstemelerine Yönelik Soruya Verilen Yanıtların Dağılımı 36

Grafik 23. Türk Vatandaşı Olmak İstemelerine Yönelik Soruya Verilen Yanıtların Dağılımı 36

Grafik 24. Türkiye'de Olmaktan Mutlu Olmalarına İlişkin Soruya Verilen Yanıtların Dağılımı 37

Grafik 25. Okulu Bitirdikten Sonraki Planlarının Dağılımı 37

Grafik 26. Türkiye'yi Tercih Etme Sebeplerinin Dağılımı 38

Grafik 27. Türkiye'deki İzlenimlerini Kendi Ülkelerindeki İnsanlara Olumlu Aktarmaya Yönelik Soruya Verilen Yanıtların Dağılımı 39

Grafik 28. İstanbul Halkının Samimi Olmasına Yönelik Soruya Verilen Yanıtların Dağılımı 40

Grafik 29. İstanbul Halkının Cana Yakın Olmasına Yönelik Soruya Verilen Yanıtların Dağılımı 41

Grafik 30. İstanbul Halkının Yardımsever Olmasına Yönelik Soruya Verilen Yanıtların Dağılımı 41

Grafik 31. İstanbul Halkının Dindar Olmasına Yönelik Soruya Verilen Yanıtların Dağılımı 42

Grafik 32. İstanbul Halkının Dürüst Olmasına Yönelik Soruya Verilen Yanıtların Dağılımı 42

Grafik 33. İstanbul Halkının Yenilikçi Olmasına Yönelik Soruya Verilen Yanıtların Dağılımı 43

Grafik 34. İstanbul Halkının Sakin Mizaca Sahip Olmasına Yönelik Soruya Verilen Yanıtların Dağılımı 43

Grafik 35. İstanbul Halkının Geleneksel Yapıda Olmasına Yönelik Soruya Verilen Yanıtların Dağılımı 44

Grafik 36. Üniversite Okumak İçin Tekrar İstanbul'u Tercih Etmelerine Yönelik Soruya Verilen Yanıtların Dağılımı 44

Grafik 37. Katılımcılar Tarafından İstanbul'da Eğitim İmkanlarının Değerlendirilmesi 45

Grafik 38. Katılımcılar Tarafından İstanbul'un Güvenilirliğinin Değerlendirilmesi 45

Grafik 39. İstanbul'un Sağlık İmkanlarının Değerlendirilmesi 46

Grafik 40. İstanbul'da İş İmkanlarının Yeterliliğinin Değerlendirilmesi. 46

Grafik 41. İstanbul'daki Kültürel Etkinliklerin Yeterliliğinin Değerlendirilmesi 47

Grafik 42. İstanbul'da Spor Tesislerinin ve Spor Faaliyetlerinin Yeterliliğinin Değerlendirilmesi..... 47

Grafik 43. İstanbul'daki Eğlence Mekanlarının Yeterliliğinin Değerlendirilmesi 48

Grafik 44. İstanbul'un Tarihi Mekanlar Açısından Zenginliğinin Değerlendirilmesi 48

Grafik 45. İstanbul'daki Dini Mekanların Yeterliliğinin Değerlendirilmesi 49

Grafik 46. İstanbul'daki Ulaşım Sistemlerinin Yeterliliğinin Değerlendirilmesi 49

Grafik 47. İstanbul Üniversitesi'ndeki Türk Öğrencilerle Daha Fazla İletişimde Olma İsteğine Yönelik Soruya Verilen Yanıtların Dağılımı.... 50

Grafik 48. Kendilerini İstanbul Üniversitesi Öğrencisi Olarak Hissetmelerine Yönelik Soruya Verilen Yanıtların Dağılımı..... 51

Grafik 49. İstanbul Üniversitesi Öğrencisi Olmaktan Gurur Duymalarına Yönelik Soruya Verilen Yanıtların Dağılımı 52

Grafik 50. İstanbul Üniversitesi'nde İhtiyaçlarına Yönelik Yardımları Nasıl Alacaklarını Bilmelerine Yönelik Soruya Verilen Yanıtların Dağılımı 52

Grafik 51. İstanbul Üniversitesi'ni Dünya Çapında Bir Üniversite Olarak Görmelerine Yönelik Soruya Verilen Yanıtların Dağılımı 53

Grafik 52. İstanbul Üniversitesi'nin Öğrenci Dostu Olduğuna Dair Soruya Verilen Yanıtların Dağılımı 53

Grafik 53. İstanbul Üniversitesi'ni Akademik Anlamda Üretken Bulmalarına Yönelik Soruya Verilen Yanıtların Dağılımı 54

Grafik 54. Üniversite Okumak İçin Tekrar İstanbul Üniversitesi'ni Tercih Etmelerine Yönelik Soruya Verilen Yanıtların Dağılımı 54

Grafik 55. İstanbul Üniversitesi'ni Yabancı Uyruklu Aday Öğrencilere Önermelerine Yönelik Soruya Verilen Yanıtların Dağılımı 55

Şekil Listesi

Şekil 1. Katılımcıların Türkiye Algısı Kelime Bulutu Analizi 32

Şekil 2. Katılımcıların İstanbul Algısı Kelime Bulutu Analizi 40

Şekil 3. Katılımcıların İstanbul Üniversitesi Algısı Kelime Bulutu Analizi 50

Tablo Listesi

Tablo 1. Yıllara Göre Türkiye'de 2011-2019 Yılları Arasında Toplam Uluslararası Öğrenci Sayıları 12

Tablo 2: İstanbul Üniversitesi Uluslararası Öğrencilerinin Cinsiyet Dağılımı 13

Tablo 3: İstanbul Üniversitesi Uluslararası Öğrencilerinin Uyruklarına Göre Dağılımı 13

Tablo 4: İstanbul Üniversitesi Uluslararası Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Fakülte/Enstitüye Göre Dağılımı 14

Giriş

GİRİŞ

Denizaşırı öğrenci, misafir öğrenci, yabancı öğrenci gibi farklı kullanımları da olan "uluslararası öğrenci" kavramı, vize ya da özel izinle kendi ülkesi dışında başka bir ülkede öğrenim hakkı olan kişi için kullanılmaktadır.

Tarihin en eski dönemlerinden bu yana başka bir diyarda ilim ve felsefe yapmak söz konusu olmuştur, ama modern dönemde 19. yüzyılın başına kadar gitse de uluslararası öğrenci hareketliliği daha çok İkinci Dünya Savaşı sonrasında yoğunlaşmaktadır. 1980'lere gelindiğinde uluslararası öğrenci sayısının 1 milyon olduğu tahmin edilmektedir. Daha sonrasında sürekli artış eğilimde olan uluslararası öğrenci sayıları içinde Türkiye de 1990'larda Büyük Öğrenci Projesi kapsamında yerini almaya başlamış, özellikle YTB'nin kurulması sonrasında 2010'lı yılların ortalarıyla birlikte hızlı bir artış ile 2020'li yıllara girildiğinde 200 bin uluslararası öğrenci sayısının üstüne çıkmıştır.

2020-2021 eğitim dönemi itibariyle Türkiye'de 200 binin üzerinde uluslararası öğrenci öğrenim görmektedir. Bu öğrencilerin 50 bin kadarı İstanbul'da ve İstanbul'daki öğrencilerin 8.722'si ise İstanbul Üniversitesi'nde bulunmaktadır. İstanbul Üniversitesi'nde öğrenim gören öğrencilerin en çok geldiği on ülke sırasıyla şöyledir: Suriye (%28,7), Azerbaycan (%15,6), Türkmenistan (%8,1), İran (%5,1), Çin (%4,0), Almanya (%3,0), Mısır (%2,3), Afganistan (%2,0), Özbekistan (%1,9), Yunanistan (%1,6).

Bu öğrencilerin bulundukları fakültelere baktığımızda, AUZEF'de kayıtlı 2.877 öğrencinin ardından en çok öğrencinin Sosyal Bilimler Enstitüsünde bulunduğu, bunu Edebiyat Fakültesi, İktisat Fakültesi, Hukuk Fakültesi ve İlahiyat fakültesinin izlediği görülmektedir. Bu çalışma İstanbul Üniversitesi'ndeki uluslararası öğrencilerin "Türkiye,

İstanbul ve İstanbul Üniversitesi Algıları"nı betimsel olarak tespit etmeye dönüktür.

Türkiye'deki uluslararası öğrenciler ile ilgili meseleler siyaset bilimi, uluslararası ilişkiler, sosyoloji, psikoloji, eğitim bilimleri gibi alanlarda yapılan bazı çalışmalar ile ele alınmaktadır. Bu çalışmaların içinde uluslararası öğrencilerin "algıları"na dönük çalışmalar yok denecek kadar azdır. Örneğin uluslararası öğrencilerin İstanbul algısını ele alan sadece bir çalışma (Güneş, 2016) bulunmaktadır. Bunun yanında Türkiye'deki uluslararası öğrencilerin kent algısına yönelik yine sadece bir çalışma (Keçeli, 2016) söz konusudur. Heydarov'un (2019) uluslararası öğrencilerin "Türkiye, Antalya ve Akdeniz Üniversitesi"ne yönelik algıları, yine konuyla ilgili tek çalışmadır. Günaydın'ın (2012) Türkiye Burslusu öğrencilerin "Türkiye algıları" araştırması da bulunmaktadır.

Bu çerçevede, "İstanbul Üniversitesi'ndeki uluslararası öğrencilerin Türkiye, İstanbul ve İstanbul Üniversitesi algıları" adıyla bu araştırma, alanda çok az sayıda üzerinde durulmuş bir konuyu ele almaktadır. Araştırmada 59 çoktan seçmeli ve açık uçlu soru, Türkçe, İngilizce ve Arapça dillerinde 434 uluslararası öğrenciye anket yöntemi ile uygulanmıştır. Veriler 27 Ocak-29 Mart 2020 tarihleri arasında İstanbul Üniversitesi Uluslararası Öğrenci Uygulama ve Araştırma Merkezi'nde (İSUMER) öğrencilere tablet yoluyla elektronik ortamda doldurtularak elde edilmiştir ve bilgisayar ortamında SPSS programı ile analiz edilmiştir.

Bu minvalde, üç bölümden oluşan çalışmada öncelikle, ana hatları ile dünyada ve Türkiye'de uluslararası öğrencilerin seyri ele alınmıştır. Daha sonrasında uluslararası öğrencilerin algılarına yönelik literatür taramasına yer verilmiştir ve nihayetinde araştırma bulguları ortaya konmuştur.

1. Bölüm

Dünyada ve Türkiye'de Uluslararası Öğrencilik

1. DÜNYADA VE TÜRKİYE'DE ULUSLARARASI ÖĞRENCİLİK

Bugün Türkiye'de "uluslararası öğrenci" şeklinde kullanımı yerleşen öğrenci grubu için, "yabancı öğrenci, denizaşırı öğrenci, misafir öğrenci" gibi farklı kavramlar kullanılmış yahut halen farklı ülkelerde kullanılmaktadır. Uluslararası öğrenciler için OECD "vize ya da özel izinler çerçevesinde kendi ülkesi dışında akredite bir kurumda belli bir öğrenim programına katılma hakkı verilen kişidir" tanımını kullanırken UNESCO "eğitim amacıyla ulusal ya da bölgesel sınırların dışına çıkan ve uyruğu bulunduğu ülke dışında öğrenci olarak kayıtlı kişi" şeklinde tanımlamaktadır (Kalkınma Bakanlığı, 2015, s.18). Türkiye'de ise konu hakkında ilk mevzuat 1985 yılında yayınlanmış ve yabancı öğrenciler, "her derece ve daldaki eğitim kurumlarında öğrenim gören veya Türkçe kurslarına katılan T.C. uyruğunda bulunmayan kişi" olarak tanımlanmıştır. 2010 yılında yenilenen mevzuatta ise yabancı öğrenciler, "kamu kurum ve kuruluşlarınca ülkemizde eğitim görmesi uygun görülenler ile uluslararası anlaşmalar çerçevesinde eğitim amacıyla Türkiye'ye gelen yabancı uyruklu öğrenci" olarak tanımlanmaktadır (Kalkınma Bakanlığı, 2015, s.19). Fakat süreç içinde yabancı öğrenci tanımlamasının, gelen öğrencileri ötekileştirici bir dil oluşturabileceği endişesi, bu öğrencilerin uluslararası öğrenci olarak tanımlanmasına sebep olmuştur.

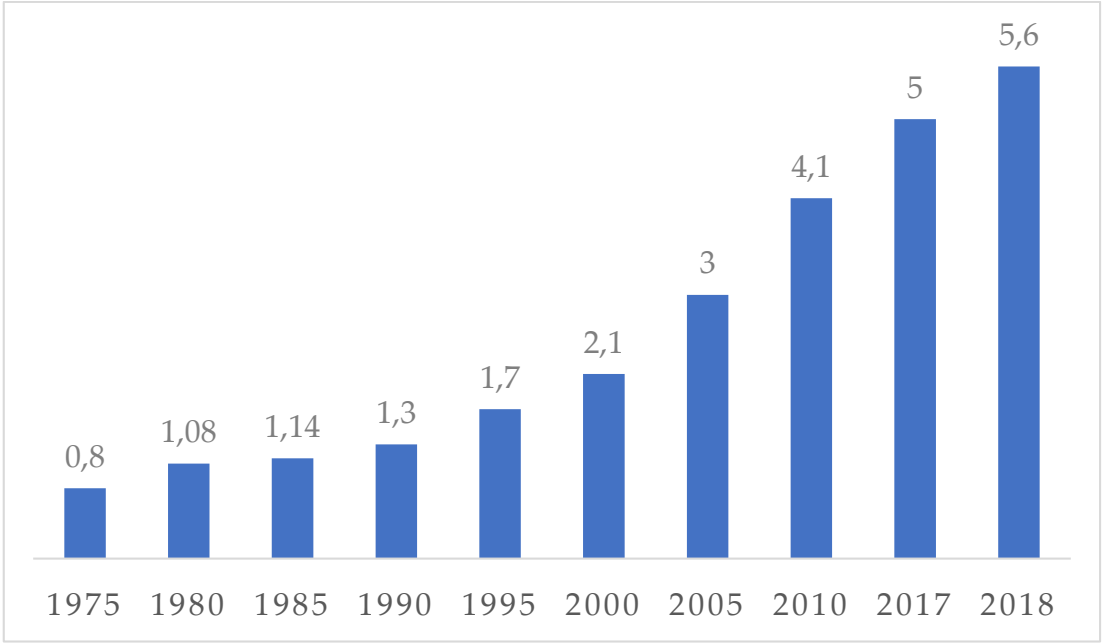
1.1. Dünyada Uluslararası Öğrencilik

İnsanların eğitim için bir yerden başka bir yere gitmesi olgusu dünya tarihinin tamamında mevcut olsa da üniversitelerin kurulması, ulusların ortaya çıkması ve uluslararası hareketlilik olgusunun doğuşunu en erken 19. yüzyılın başına götürebiliriz. Fakat uluslararası öğrenci hareketliliğin gerçek anlamda başlangıcı İkinci Dünya Savaşı sonrasına dayanmaktadır. Bu dönem bir yandan sosyal devletin yükselişte olduğu ve üniversitelerin daha çok halka açılmaya başladığı bir dönemdir, diğer yandan ise eğitimin piyasalaşmaya başladığı bir dönemdir. Bu noktada uluslararası öğrenci hareketliliği nitelikli beyin göçü, ekonomik gelir, batı-dışı ülkelerin eğitim alanlarını dönüştürme ve batı üniversite sistemine entegre etme gibi önemli işlevlere sahiptir.

Küresel örgütlerin yeni kurulmaya başlandığı bu dönemde, ortak bir çerçeve içinde ülkelerin ne kadar öğrenciye ev sahipliği yaptığı bilgisi, bugüne nispetle zayıftır. Bu nedenle dönemin uluslararası öğrenci sayıları kesin olmamakla beraber, UNESCO istatistik şubesi, 1975 dünyadaki uluslararası öğrenci sayısını 800.000 civarında olduğunu söylemektedir.

Dünyada uluslararası öğrenci sayısı, küreselleşmenin etkisini artırdığı 1990'lı yıllardan sonra hızlı bir artışa geçmiştir. Tablo 1, dünyada yıllara göre uluslararası öğrenci sayılarını göstermektedir.

Grafik 1. Dünyada Yıllara Göre Uluslararası Öğrenci Sayısı (milyon)

Kaynak: OECD, ***Education at Glance 2020***.

Bu toplam rakamların yanında, rakamların ülkelere göre dağılımı da önem taşımaktadır. Ülkelerin uluslararası öğrenci sayılarına bakıldığında, ülkeler arasında alıcı ve gönderici ülkeler ayrımının oluştuğu görülmektedir. En çok öğrenciye ev sahipliği yapan beş ülke sırasıyla ABD (987.314), İngiltere (452.079), Avusturya (444.514), Almanya (311.738) ve Fransa (229.623)'dır. En çok öğrenci gönderen ülkeler arasında ise Çin (993.367) ve Hindistan (375.055) büyük bir fark ile başı çekerken, bunları diğer uzak doğu ve orta asya ülkeleri takip etmektedir.

Tablo'da da açıkça görüldüğü üzere, dünyada uluslararası öğrencilik 1990 sonrasında önemli bir artış yaşamış, 2000'li yıllardan

itibaren ise iki kattan fazla büyümüştür. Bu hareketlilik içinde ülkeler arası ekonomik ayrımın etkisi dikkat çekmektedir. Fakat bunun yanında, Avusturya örneğinde de görüleceği üzere, ülkelerin alana verdikleri önem de ülkeleri tercih sebebi kılmaktadır. Türkiye bu tabloda 2010'lu yıllara kadar önemli bir varlık gösteremezken, son yıllarda en çok öğrenci kabul eden ülkeler arasında belirgin bir yükseliş yaşamıştır. Bu konu bir sonraki bölümde ele alınacaktır.

1.2. Türkiye'de Uluslararası Öğrencilik: Nereden Nereye?

Uluslararası öğrenciler Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasından itibaren üniversitelerde eğitim almaya başlamışlardır. Örneğin 1933'de yeniden yapılandırılan İstanbul Üniversitesi bünyesinde ilk doktora tezleri 1942 yılında savunulmuştur. O sene savunulan iki tezden bir tanesi uluslararası bir öğrenciye aittir.

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra ülkeler arası ikili anlaşmalar ve farklı eğitim programları neticesinde uluslararası öğrencilerin hareketliliği artarak devam etmiştir.

Bu konuda sistemli ilk atılımlar ise 1980 sonrasında olmuştur. 1981 yılında ilk kez Yabancı Öğrenci Sınavı (YÖS) gerçekleştirilmiş ve 1985 yılında üniversitelerdeki uluslararası öğrencilere dair mevzuat yayınlanmıştır.

Türkiye'nin uluslararası öğrencilik alanında ilk planlı ve kapsamlı hamlesi SSCB'nin dağılmasından sonra bağımsızlığını ilan eden Türk Cumhuriyetleri'ne yönelik başlatılan ve zaman içinde çerçevesi genişletilen Büyük Öğrenci Projesi (BÖP) olmuştur. 1992 yılında 5698 öğrenci ile başlayan BÖP, Türk Cumhuriyetlerinden ve kardeş coğrafyalardan gelen öğrencilerin burslu bir şekilde Türkiye'de eğitim almasını hedeflemiştir. Bu öğrencilerin seçimi için TLC sınavı düzenlenmiştir.

BÖP ile alınan öğrencilere dair kontenjanlar yıllar içinde düşürülmüş ve 2000'li yıllarda her yıl ortalama 1500 öğrenci bu program ile Türkiye'de eğitim almaya başlamıştır. Öğrencilere dair istatistikler, öğrencilerin büyük oranda eğitimlerini tamamlamamış olmaları ve

Türkiye'nin kamu diplomasisi alanında değişen politikaları BÖP'ün de yeniden yapılandırılmasını gerekli kılmıştır.

Türkiye'nin uluslararası öğrenci politikaları anlamında en önemli dönüşümü 2010'lu yıllarda yaşamıştır ve bu dönüşümün merkezindeki kurum, Yurt Dışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı'dır (YTB). 2010 yılında kurulmasına müteakip bir uluslararası öğrenci politika belgesi oluşturan kurum 2012 yılı itibariyle Türkiye Cumhuriyeti tarafından verilen bursları tek çatı altında toplayan "Türkiye Bursları" Programını hayata geçirmiştir.

Başlatılan Türkiye Bursları Programı, ülkenin bu alandaki politika değişimi kadar ülkenin değişen iktisadi, sosyal ve siyasal yörüngesinin de doğal sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Zira 2000'li yıllarda Türkiye Cumhuriyeti'nin ekonomik ve siyasal anlamdaki istikrarlı gelişimi, Türkiye'yi uluslararası öğrenciler nezdinde de cazibe merkezi haline getirmeye başlamış ve BÖP ve benzeri burs programları dışında gelen öğrenci sayısı yıldan yıla artış göstermiştir. Bir diğer ifade ile Türkiye Cumhuriyeti, bir önceki bölümde ele aldığımız 2000'li yıllardan itibaren dünyada büyük bir artışa geçen uluslararası öğrenci hareketliliği içinde payını büyütmeye yönelmiştir.

Türkiye'ye gelen uluslararası öğrenci sayısı, yukarıda saydığımız nedenlerin yanında artan üniversite sayısının da etkisi ile 2010'lu yıllarda her sene katlanarak artmaya başlamıştır. Tablo 1'de görüleceği üzere 2011 yılında 31.170 olan Türkiye'de okuyan uluslararası öğrenci sayısı 2019 yılında 180 binin üzerine çıkmıştır.

Tablo 1. Yıllara Göre Türkiye'de 2011-2019 Yılları Arasında Toplam Uluslararası Öğrenci Sayıları

2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/2020
31.170	43.251	48.183	72.178	87.903	108.076	125.138	154.446	185.001
Kaynak**: istatistik.yok.gov.tr adresinde yer alan verilerden derlenmiştir.**								

İstanbul ve İstanbul Üniversitesi'ndeki uluslararası öğrencilerin mevcut durumunu incelediğimizde İstanbul'daki üniversitelerde 50 bini aşkın öğrenci öğrenim görmektedir. İstanbul'da öğrenim gören

uluslararası öğrencilerden 8.722'si İstanbul Üniversitesi öğrencisidir. İstanbul Üniversitesi'ndeki uluslararası öğrencilerin profili aşağıdaki tabloda gösterilen dağılımlara sahiptir.

İstanbul Üniversitesi'ndeki uluslararası öğrencilerin %54'ünü erkekler, %46'sını kadın öğrenciler oluşturmaktadır.

Tablo 2: İstanbul Üniversitesi Uluslararası Öğrencilerinin Cinsiyet Dağılımı

	Yüzde
Erkek	54
Kadın	46

Öğrencilerin uyrukları incelendiğinde %28,7'sinin Suriyeli, %15,6'sının Azerbaycanlı, %8,1'inin ise Türkmenistanlı olduğu görülmüştür. Aşağıda en yüksek orana sahip olan ilk 10 ülke listelenmiştir.

Tablo 3: İstanbul Üniversitesi Uluslararası Öğrencilerinin Uyruklarına Göre Dağılımı

	Yüzde
Suriye	28,7
Azerbaycan	15,6
Türkmenistan	8,1
İran	5,1
Çin	4,0
Almanya	3,0
Mısır	2,3
Afganistan	2,0
Özbekistan	1,9
Yunanistan	1,6

Öğrencilerin İstanbul Üniversitesi'nde öğrenim gördükleri fakülte/enstitü incelendiğinde ise %33'ünün açık ve uzaktan eğitim fakültesi (AUZEF), %17,6'sının sosyal bilimler enstitüsü, %13,2'sinin ise edebiyat fakültesi öğrencisi olduğu görülmüştür.

Tablo 4: İstanbul Üniversitesi Uluslararası Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Fakülte/Enstitüye Göre Dağılımı

	Yüzde
Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi	33,0
Sosyal Bilimler Enstitüsü	17,6
Edebiyat Fakültesi	13,2
İktisat Fakültesi	6,8
Hukuk Fakültesi	3,9
İlahiyat Fakültesi	3,5
Fen Fakültesi	2,9
Sağlık Bilimleri Enstitüsü	2,5
İşletme Fakültesi İşletme İktisadı Enstitüsü	2,5
İletişim Fakültesi	2,4
Fen Bilimleri Enstitüsü	2,2
İstanbul Tıp Fakültesi	2,2
İşletme Fakültesi	1,9
Siyasal Bilgiler Fakültesi	1,7
Eczacılık Fakültesi	1,5
Diğer	2,2

İstanbul Üniversitesi'ndeki ve Türkiye'deki uluslararası öğrenci sayısının istikrarlı artışını hem besleyen hem de bu artıştan beslenen bir unsur olarak sivil toplum kuruluşlarına da değinmemiz gerekmektedir. 2000'li yıllarda uluslararası öğrencilere hitap eden yahut uluslararası öğrenciler eliyle kurulan dernekler 2014 yılında Uluslararası Öğrenci Dernekleri Federasyonu (UDEF) çatısı altında birleşerek daha organize bir yapıya kavuşmuştur. Öğrencilerin akademik başarılarını teşvik eden, konaklama, burs, akademik destek dersleri gibi çok yönlü katkılar sunan dernekler uluslararası öğrencilerin ülkedeki memnuniyetini artıran önemli faktörlerden bir tanesidir.[1]

Bugün Türkiye'de 200 binin üzerinde uluslararası öğrenci eğitim almaktadır.[2] 2018 yılında açıklanan YÖK Uluslararasılaşma Strateji Belgesi ve 2019'da yayınlanan 11. Kalkınma Planı, yükseköğretimin

[1] Bu konuda daha detaylı bir tartışma için *bkz.* Alkın, 2020.

[2] YÖK başkanı Prof. Dr. Yekta Saraç bu sayının 2021 yılında 220 bini geçmesinin hedeflendiğini belirtmiştir.Bkz. https://www.yok.gov.tr/Sayfalar/Haberler/2020/hedef-odakli-uluslararasilasma.aspx

uluslararasılaşmasına ve bu bağlamda nitelikli uluslararası öğrenci sayısının artmasına özellikle vurgu yapmaktadır. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan da bu konuda 2023 yılında 250 bin uluslararası öğrenci sayısına ulaşılmasının hedeflendiğini vurgulamıştır. Dolayısıyla üniversiteler bünyelerindeki uluslararası öğrenci sayısının ve niteliğinin artırılması yönünde ciddi çalışmalarda bulunmaktadır.

2. Bölüm

Literatür Bağlamında Uluslararası Öğrencilerin Algıları

2. LİTERATÜR BAĞLAMINDA ULUSLARARASI ÖĞRENCİLERİN ALGILARI

Bir önceki bölümde ele alındığı gibi Türkiye'de uluslararası öğrencilerin sayısı 1992'de başlayan Büyük Öğrenci Projesi (BÖP) ile beraber hızlı bir artış göstermiş ve 2000'li yıllarda her yıl ortalama 20000 dolayında uluslararası öğrenci Türkiye'deki yükseköğretim kurumlarında eğitim almıştır. Bu dönemde durağan seyreden öğrenci sayıları 2010'lu yıllarda farklı siyasal, kültürel, ekonomik ve sosyal gelişmelerin etkisi ile çok ciddi bir artış göstermiştir. 2011 yılında 31.170 olan toplam öğrenci sayısı 2019 yılında 185.001 olmuştur.

Uluslararası öğrenciler üzerine çalışmalar da ülkedeki uluslararası öğrenci sayıları ile paralel bir artış göstermiştir. BÖP'ün başladığı yıllarda kamu kurumları tarafından hazırlanan raporlar ve üniversitelerde tamamlanan tezler Türkiye için yeni olan bu fenomeni anlamaya ve anlamlandırmaya yönelik amaçlar taşımaktadır. Çalışmaların büyük çoğunluğunda kültürel ve sosyal uyum problemleri incelenmiş, tespit edilen problemlere yönelik çözüm önerileri teklif edilmiştir. Bu dönemde uluslararası öğrencilik konusu eğitim bilimleri ve sosyoloji gibi belirli disiplinler altında sınırlı başlık altında ele alınmıştır.

Bu fenomenin yeni ortaya çıktığı 1990'lı yıllarda yayınlanan pek çok araştırmadan sonra, öğrenci sayılarında azalma olmamasına rağmen konu hakkındaki araştırmaların sayısında bir durağanlaşma meydana gelmeye başlamıştır. Uluslararası öğrenciler üzerine araştırmaların tekrardan artışı ise, 2010 sonrasında görülen öğrenci artışı ile paralel bir şekilde görülmeye başlanmıştır. Bu dönemde artan araştırma sayısının yanında konunun çerçevesinin farklı disiplinlerden isimler ve yeni yaklaşımlar ile beraber genişlediği gözlemlenmektedir. Konu hakkında 1990'lardan bugüne yayınlanan 300'ün üzerinde yayın, konuya dair farklı problemleri siyaset bilimi, sosyoloji, psikoloji, uluslararası ilişkiler, eğitim bilimleri gibi farklı disiplinler içinde ele alıp tartışmıştır.

Bu bölümde ilgili literatür içinde öğrencilerin kent *algısı*, üniversite *algısı*, Türkiye *algısı* gibi konularda yapılan çalışmalar değerlendirilecektir. Bu konuda altı kişi tarafından yazılmış toplam sekiz çalışma tespit edilmiştir. Bunlardan bir tanesi öğrencilerin İstanbul

algısını, bir tanesi kentsel mekân algılarını incelemeleri bakımından konumuzla doğrudan ilişkilidir.

Uluslararası öğrencilerin İstanbul algısını ele alan tek çalışma, İrem Güneş'in İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde 2016 yılında tamamladığı "Türkiye'ye Yükseköğrenim İçin Gelen Uluslararası Öğrencilerin İstanbul Algısı" başlıklı yüksek lisans tezidir. Tez iki ana soru etrafında şekillenmektedir: "Türkiye'ye yükseköğrenim için gelen uluslararası öğrencilerin gelmeden önceki ve geldikten sonraki İstanbul algıları nedir?" ve "Türkiye'ye yükseköğrenim için gelen uluslararası öğrencilerin İstanbul'daki yaşamları ve algılarında hangi ögeler rol almaktadır?" Güneş bu çalışması için kartopu tekniğini kullanarak İstanbul'da üniversite okuyan 114 uluslararası öğrenci ile yarı yapılandırılmış mülakatlar yapmıştır. Mülakatlar, yukarıda zikredilen sorular etrafında öğrencilerin İstanbul'daki eğitim algısı, İstanbul'daki kent, kültür ve toplum algısı ve sosyal hayatı mercek altına alınmıştır. Çalışmanın sonucunda İstanbul'daki uluslararası öğrencilerin farklı alanlardaki algılarına kısaca değinmek yerinde olacaktır. Öncelikle, İstanbul'da eğitim almaya gelen öğrenciler için İstanbul'un ya tek tercih olduğu yahut da ilk tercihleri olduğu görülmüştür. Öğrencilerin büyük çoğunluğu, vaad edilen eğitimi bulabildiklerini söylemektedir. Yardıma ihtiyaç duyan öğrencilerin ilk danışma mercii hemşehirlileridir. Türkçe dil bilgisi konusu öğrencilerin İstanbul ve Türkiye'de eğitime dair en büyük problem kalemidir. Öğrencilerin bir bölümü, İstanbul'daki eğitimleri sürecinde değiştiklerini ifade etmiştir. Araştırmanın bir diğer önemli sonucu, öğrencilerin boş zamanlarını geçirdikleri mekanlardır. Bu mekanlar, ev, yurt ve kampüs dışında, AVM'ler, spor merkezleri, sahiller, kafeler, dini yapılar, tarihi yapılar, turistik yapılardır. Öğrencilerin İstanbul algılarını şekillendiren bir diğer önemli unsurun, İstanbul'da bulunan yahut İstanbul'da bulunmuş akraba ve arkadaşlarıdır. Bu bağlantılar, İstanbul yaşamları kadar, İstanbul tecrübelerini de etkilemiştir.

Kadriye Keçeli'nin 2016 yılında Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde tamamladığı yüksek lisans tezi ve bu teze dayanarak, tezin danışmanı Kadir Temurçin ile beraber kaleme aldığı

makalesi, davranışsal coğrafya disiplini içinde uluslararası öğrencilerin kent mekânına dair algılarını ele almaktadır. Bu çalışma için hazırlanan anket, 250 kişiye uygulanmış ve bu anket yoluyla uluslararası öğrencilerin zihin haritaları ve kent mekanı algıları tespit edilmeye çalışılmıştır. Öğrencilerin geldikleri ülkeye, cinsiyetlerine, ülkede bulunma sürelerine ve anadillerine veya Türkçe'ye hakimiyetlerine göre algılarının değiştiği tespit edilmiştir. Çalışmaların sonucuna göre, kamu mekanları öğrencilerin kentsel mekan algılarını etkileyen en önemli unsurdur. Kamu mekanlarını, yollar, kavşaklar ve başlıca alışveriş merkezleri takip etmektedir.

Heydarov'un 2019 yılında tamamladığı yüksek lisans çalışması, Akdeniz Üniversitesi'nde eğitim gören uluslararası öğrencilerin Türkiye, Antalya ve Akdeniz Üniversitesi'ne yönelik algılarını, bu algılarının destinasyon sadakati üzerindeki etkisini eğitim turizmi literatürü içinde değerlendirmektedir. Heydarov bu tez için 200 öğrenci ile anket yapmıştır. Sonuçta araştırmanın sonucunda öğrencilerin eğitim amaçlı Akdeniz Üniversitesi'ne ve Antalya'ya yönelik algılarının destinasyon sadakati üzerine etkisi olduğu ve bu algının Antalya için cinsiyete göre farklılaştığı fakat Akdeniz Üniversitesi için cinsiyete göre farklılaşmadığı buna mukabil öğrencilerin aylık gelir durumlarının, yaşlarının Akdeniz Üniversitesi'ne yönelik algılarını değiştirmediği tespit edilmiştir.

Özge Çelik 2019 tarihli yüksek lisans tez çalışması Türk ve uluslararası öğrencilerin birbirlerini nasıl algıladıklarını araştırmaktadır. Bu araştırma için 20 Türk ve 20 uluslararası öğrenci ile derinlemesine mülakat yapılmıştır. Çelik, bu çalışmasında öğrencilerin karşılıklarını algılarını tespit etmeyi hedeflemiş ve bu amaçla 17 sorudan oluşan bir görüşme formu hazırlamıştır. Görüşmelerde öğrencilerin niceliksel durumları, eğitim algılar, arkadaşlık algıları ve topluma dair bilgiler edinmeyi hedeflemiştir. Öğrencileri farklı alanlarda karşılaştırmaya tabi tutan araştırmanın sonuçlarını şöyle özetlememiz mümkündür: Uluslararası öğrenciler büyük oranda Türkiye'de okumuş tanıdıklarının tavsiyeleri ile Türkiye'ye gelmişlerdir. Tercihlerinde dil, din, kültür konusundaki yakınlık etkili olmuştur. Uluslararası öğrenciler Türkiye'ye eğitim amaçlı geldiklerinden dolayı derslerine daha fazla çalışmakta fakat

Türk öğrenciler bu konuda daha rahat davranmaktadır. Bu nedenle Türk öğrenciler uluslararası öğrencileri çalışkan bulurken, uluslararası öğrenciler Türk öğrencileri çalışkan bulmamaktadır. Uluslararası öğrenciler, Türkiye ile ortaklıklarından dolayı sınıf ortamına adapte olmakta sıkıntı çekmemekte, aynı durum Türk öğrenciler için de geçerli olmaktadır. Buna mukabil, uluslararası öğrenciler Türkçe eğitimleri yeterli olmadığı için, dilden kaynaklı bir içe kapanıklık yaşamakta ve yine bu nedenle diğer uluslararası öğrenciler ile sosyalleşmeyi de önemli bir alternatif olarak kullanmaktalardır.

Elif Kahraman Dönmez'in 2019 yılında tamamladığı doktora tezi ve bu tezden ürettiği aynı yıl yayımlanan makalesi Türkiye'nin siyasal iletişim faaliyetlerinin İstanbul'da eğitim gören Türkiye Burslusu uluslararası öğrencilerin Türkiye algısına etkilerini araştırmaktadır. Kahraman Dönmez bu araştırma için İstanbul Üniversitesi'nde eğitim gören 244 Türkiye Burslusu uluslararası öğrenci ile Ülke Kişiliği Ölçeği ve Ülke İmajı Ölçeği'ni kullandığı anket uygulaması yapmıştır. Bu anketler 5'li likert ölçeği kullanılarak hazırlanmıştır. Kahraman Dönmez'in doktora tezinde, ülke imajı ve kişiliği ile eğitim ilişkisi, ülke imajı ve kişiliği ile dil ilişkisi, öğrencilerin uyruğu ve dini inançları ile ülke imajı ve kişiliğinin test etmiş ve tartışmıştır. Sonuçta eğitim ile ülke imajı arasında anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuca ulaşacak şekilde, ülke imajı ile Türkçe ve Türk kültürüne aşinalık arasında, gelen öğrencilerin memleketleri ile, dünya görüşleri ülkeye dair algıları arasında da belirgin bir ilişki vardır.

Bir diğer çalışma A. Günaydın (2012) tarafından YTB uzmanlık tezi olarak yazılmıştır. A. Günaydın tezinde Boğaziçi ve Ortadoğu Teknik Üniversiteleri'ne başvuran Türkiye burslusu öğrencilerin Türkiye algılarını ele almaktadır. Günaydın bu çalışma için, YTB bünyesinde yürütülen Türkiye Bursları programına başvuran öğrencilerden ODTÜ ve Boğaziçi Üniversitesi'ne yerleşen 144 uluslararası öğrencinin niyet mektuplarını incelemiştir. Bu incelemenin sonucunda, öğrencilerin laboratuvar, kütüphane, akademisyen kapasitesi vs. gibi üniversitelere dair oldukça olumlu bir algıya sahip oldukları gözlemlenmiştir. Fakat Günaydın, bu olumlu tablonun ortaya çıkmasında incelenen ürünün niyet

mektubu olması, yani öğrencilerin okullara kabul edilmek için olumlu bir tablo çizmeleri gerektiğini düşünmesinin payı büyüktür. Yine de Günaydın, merkeze aldığı üniversitelere dair niyet mektuplarının diğer üniversitelere dair yazılmış mektupların tersine, bilinçli bir şekilde hazırlandıklarını, öğrencilerin ciddi bir ön hazırlık yaptıklarının rahatlıkla anlaşıldığının altını çizmiştir.

Araştırma Sonuçları

3. ARAŞTIRMA SONUÇLARI

Araştırma İstanbul Üniversitesi'nde okuyan 434 uluslararası öğrenciyle anket yöntemiyle yapılmıştır. Anket çoktan seçmeli ve açık uçlu soruları içermek üzere 59 sorudan oluşmaktadır. Anket örneklem grubun anadili Türkçe olmadığı düşünülerek İngilizce ve Arapçaya çevrilmiştir. Türkçe, İngilizce ve Arapça uygulanabilen ankette soruların anlaşılır, kolay cevaplanır olmasına özen gösterilmiştir.

Veri toplama süreci İSUMER'in Türk Odası'nda tablet yoluyla elektronik ortamda doldurulmuştur. 27 Ocak 2020'de başlayan veri toplama süreci 29 Mart 2020 tarihinde bitmiştir.

Anket kendi içerisinde;

- Uyruk, cinsiyet, medeni durum gibi bilgileri almayı hedefleyen demografik bilgiler;
- Türkiye'ye ve Türk halkına yönelik bakış açısını ölçmeyi amaçlayan bilgiler;
- İstanbul ve İstanbul Üniversitesine bakış açısı, algı ve beklentiyi ölçmeyi amaçlayan sorular olarak sınıflandırılmıştır.

Araştırma verileri, bilgisayar ortamında "SPSS" programı ile analiz edilmiştir. Verilerin istatistiksel çözümlenmesinde tanımlayıcı istatistiksel yöntemlerden yararlanılmıştır. Aşağıda anketteki her bir sorunun frekans analizleri yer almaktadır. Araştırmanın temsiliyet düzeyinin elverdiği doğrultuda yaş, cinsiyet gibi demografik özelliklerin diğer değişkenlerle ilişkisi ele alınabilir.

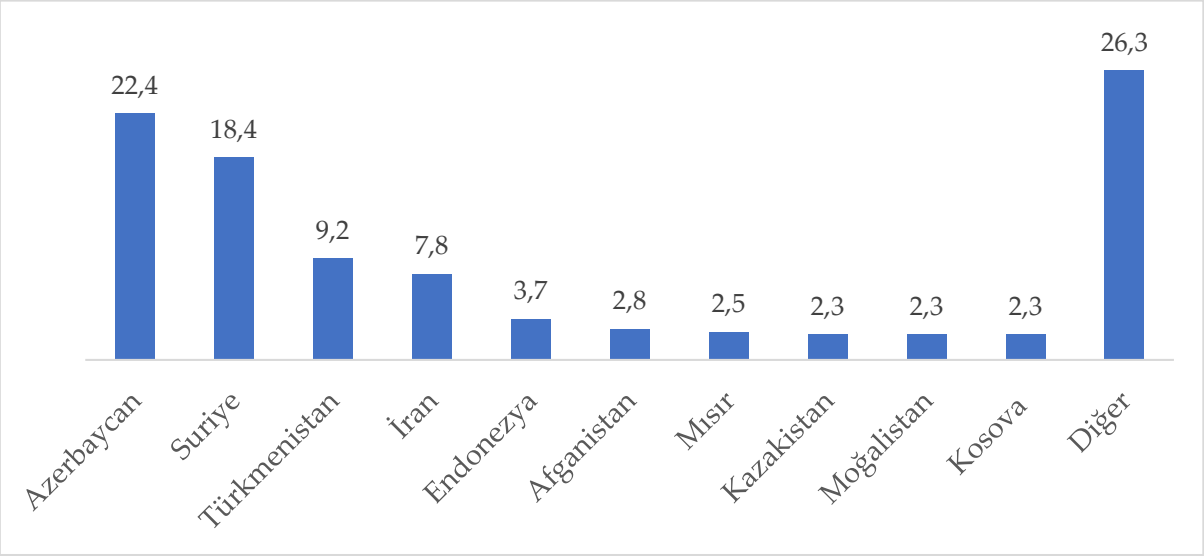
3.1. Demografik Bilgiler

Araştırmaya katılan 434 uluslararası öğrencinin uyruk, yaş, cinsiyet, medeni durumu, gelir durumu ve öğrencilik bilgilerine aşağıdaki tablolarda yer verilmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin demografik özelliklerine genel olarak bakıldığında yarısı 16-24 yaşında, %83,4'ü bekârdır. Araştırmaya katılanların %22'si birinci sınıf öğrencisiyken, %23,3'ü Sosyal Bilimler Enstitüsü öğrencisidir. Öğrencilerin neredeyse

yarısı 1.000 TL altı aylık gelire sahip olup %59,4'ü aile desteğiyle geçindiğini ifade etmiştir.

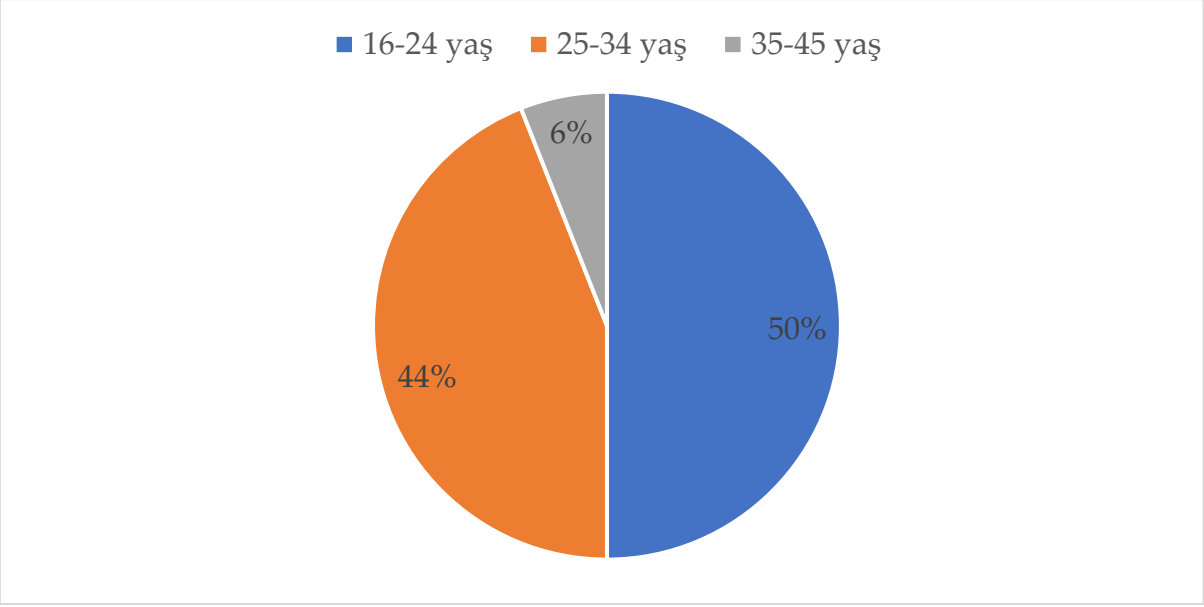
Araştırmaya katılan 434 katılımcının %22,4'ünü Azerbaycan uyruklular, %18,4'ünü Suriyeliler oluşturmaktadır. Ardından 3. sırada %9,2 ile Türkmenistanlı öğrenciler yer almaktadır.

Grafik 2. Katılımcıların Uyruk Dağılımı

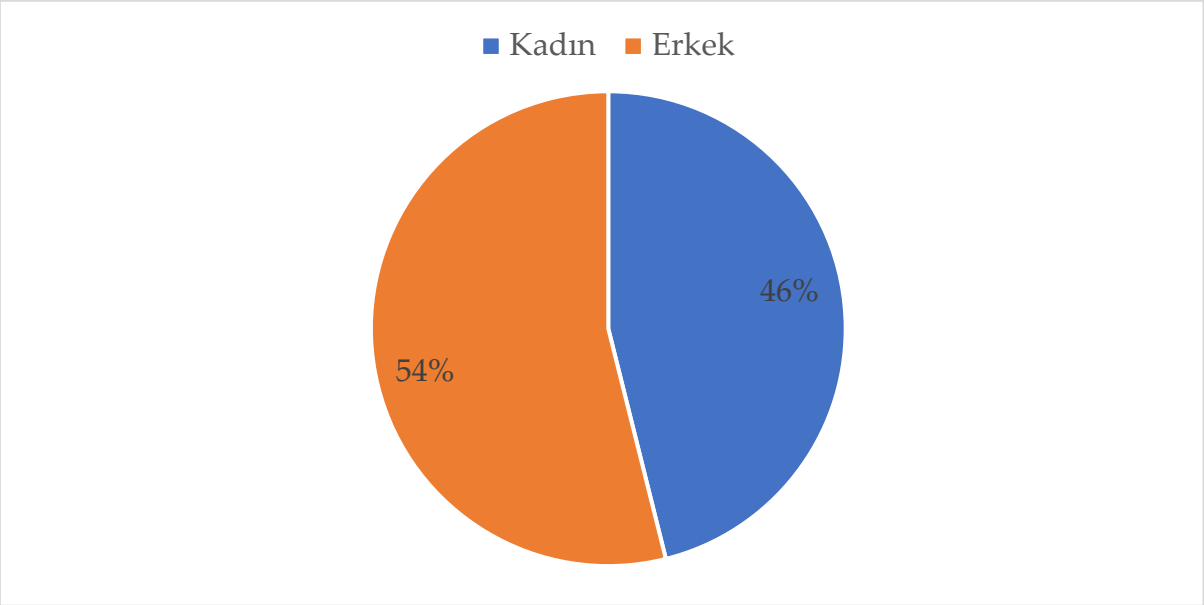
Araştırmaya katılan 434 katılımcıdan en küçüğü 16 yaşında en büyüğü 45 yaşındadır. 16-24 yaş arası öğrenciler örneklemin %50'sini oluşturmaktadır. Katılımcıların %44'ü 25-34 yaş arasındadır.

Grafik 3. Katılımcıların Yaş Dağılımı

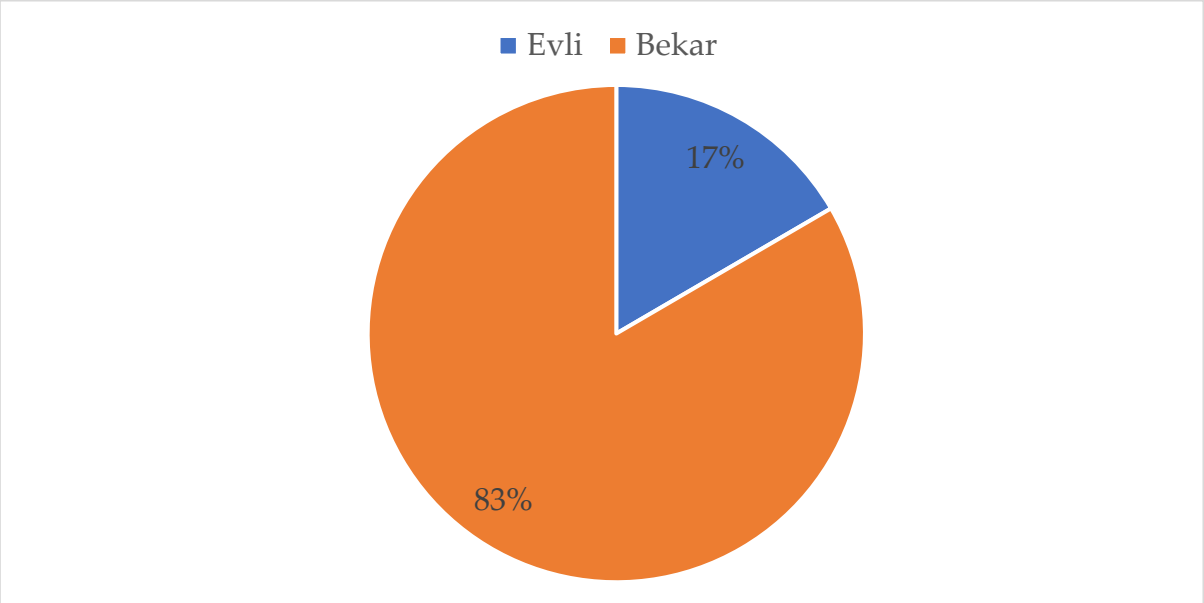
Araştırmaya katılan uluslararası öğrencilerin %46,1'i kadınken, %53,9'u erkektir.

Grafik 4. Katılımcıların Cinsiyet Dağılımı

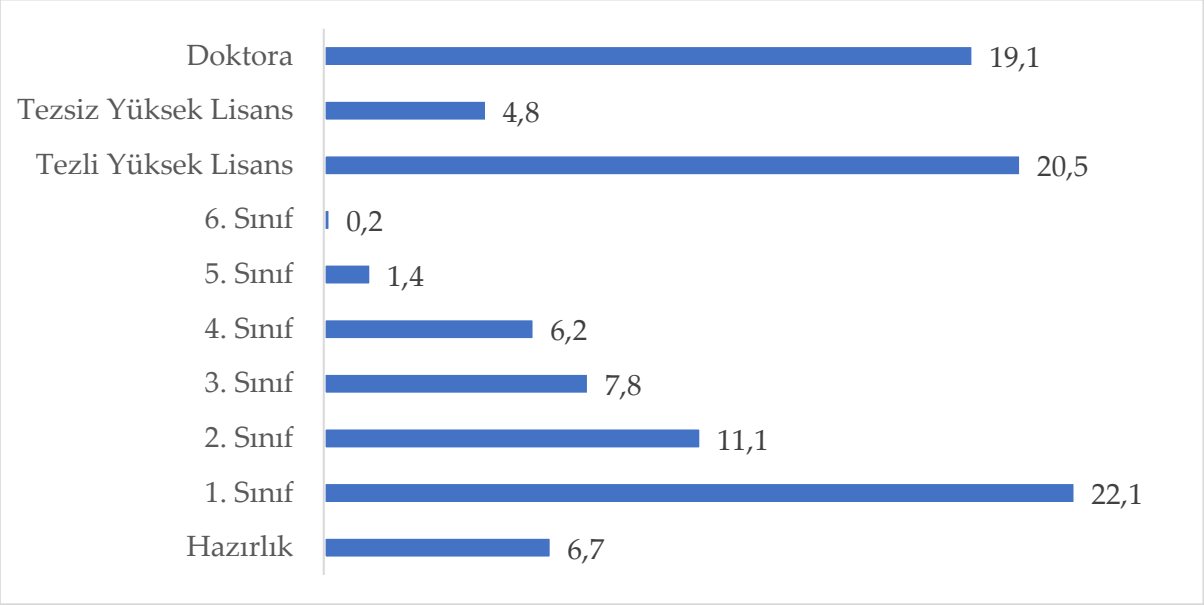
Katılımcıların %83,4'ünün bekar, 16,6'sının ise evli olduğu görülmüştür.

Grafik 5. Medeni Durumlarının Dağılımı

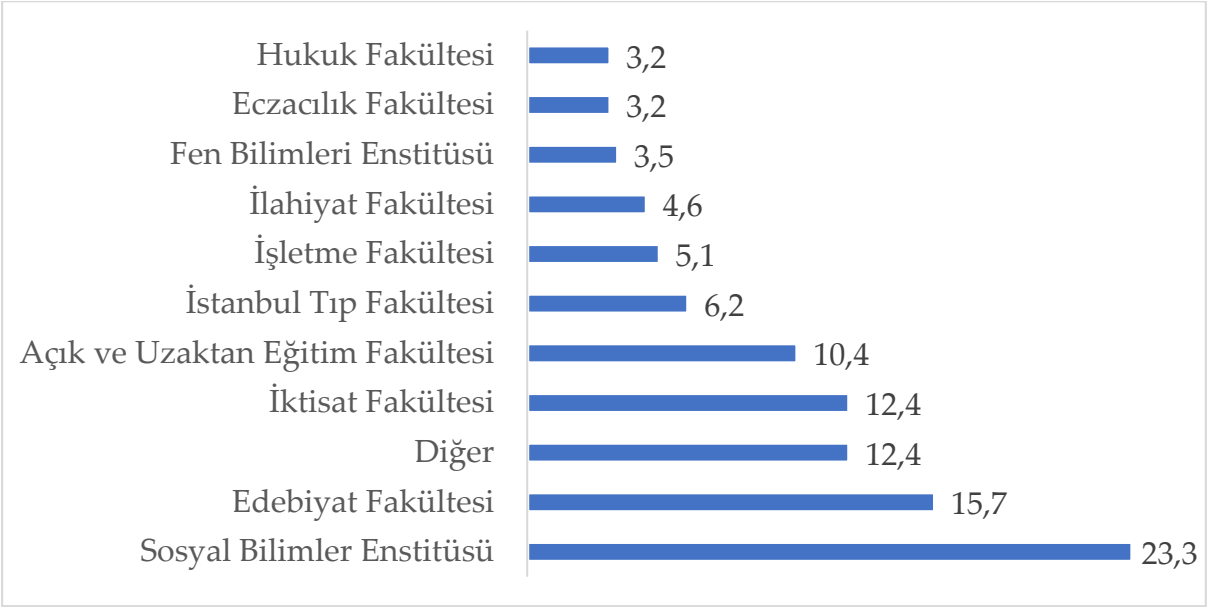
Araştırmaya katılan öğrencilerin %22,1'i lisans birinci sınıf, %20,5'i tezli yüksek lisans öğrencisi, %19,1'i doktora öğrencisidir.

Grafik 6. Eğitim Düzeylerinin Dağılımı

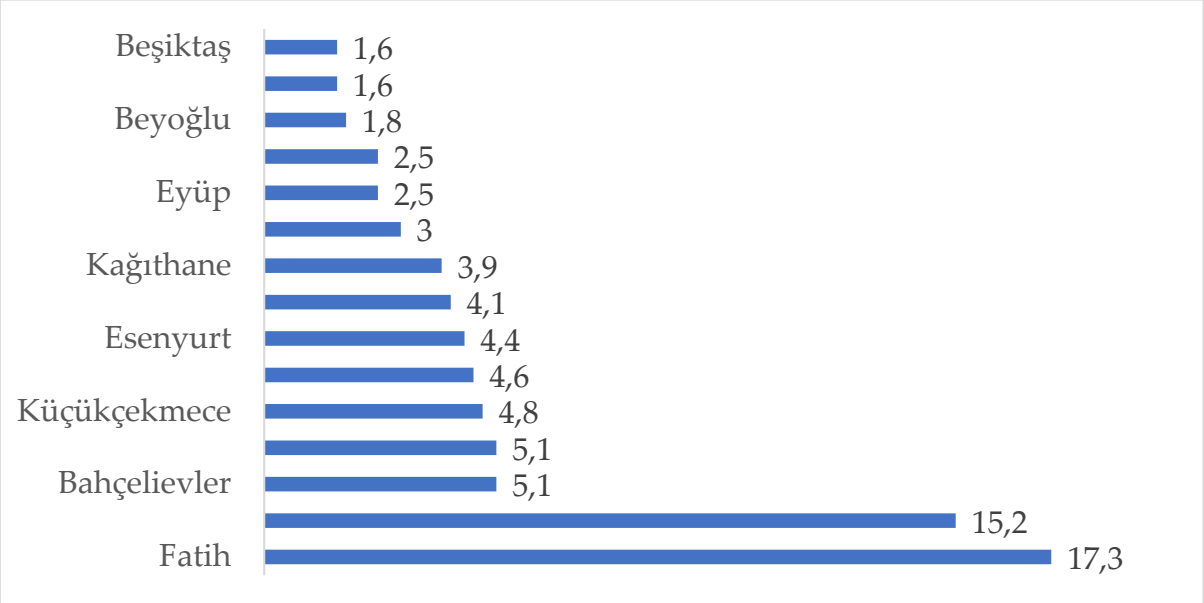
Katılımcıların %23,3'ü Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde eğitim alırken, %15,7'sinin Edebiyat Fakültesi, %12,4'ünün ise İktisat Fakültesi öğrencisi olduğu görülmektedir.

Grafik 7. Eğitim Aldıkları Fakülte Dağılımı (yüzde)

Öğrencilerin en fazla ikamet ettiği ilçenin Fatih ilçesi olduğu görülmektedir. *

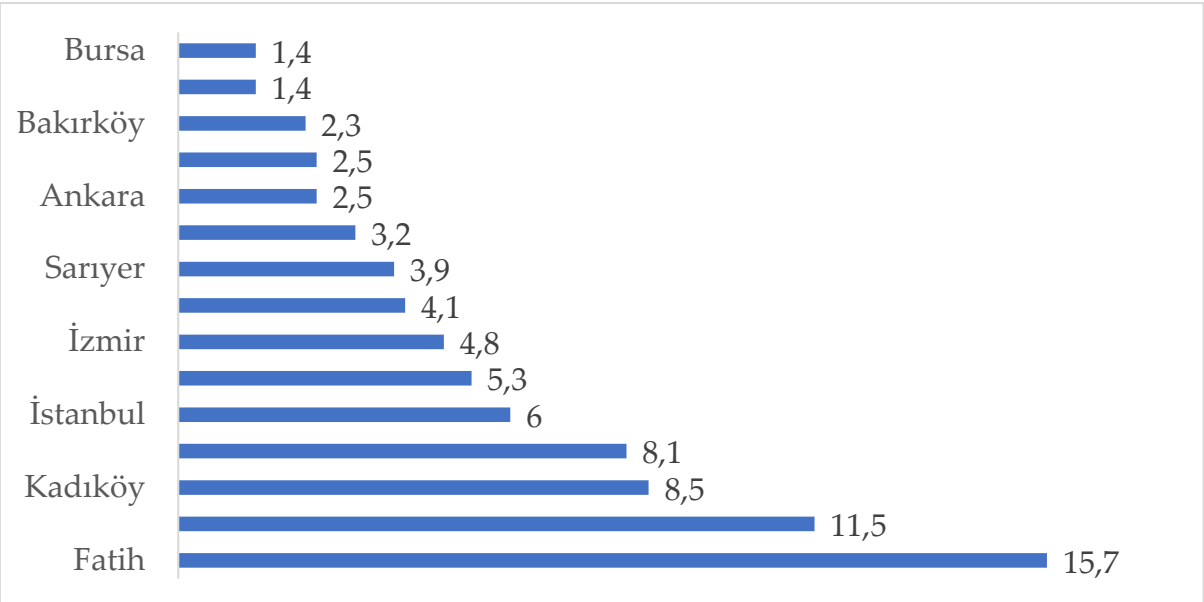
Grafik 8. İkamet Ettikleri İlçe Dağılımı (yüzde)

*En çok söylenen 15 yanıt sıralanmıştır. Soru öğrenciler tarafında net anlaşılamadığı için şehir düzeyinde cevap içermektedir.

Katılımcılara sorulan başka bir ilçede oturma imkânınız olsa hangi ilçede oturmak isterdiniz sorusuna verilen yanıtlarda Fatih ilçesi %15,7 ile 1. sırada, Beşiktaş ilçesi %11,5 ile 2. sırada, Kadıköy ilçesi %8,5 ile 3. sırada çıkmıştır. *

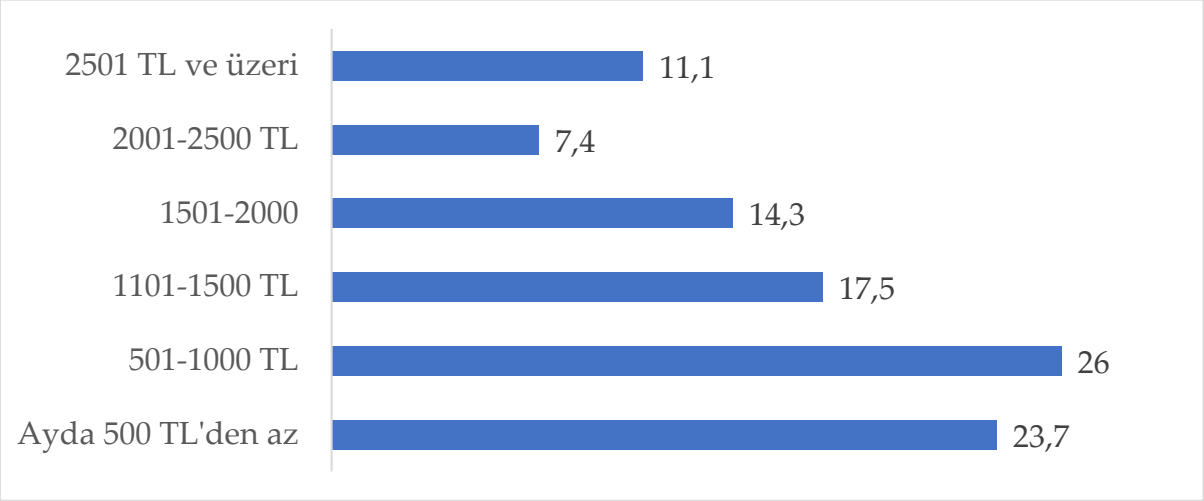
Grafik 9. Oturmak İstedikleri İlçe Dağılımı(yüzde)

*Soru öğrenciler tarafında net anlaşılamadığı için ülke ve şehir düzeyinde cevaplar içermektedir.

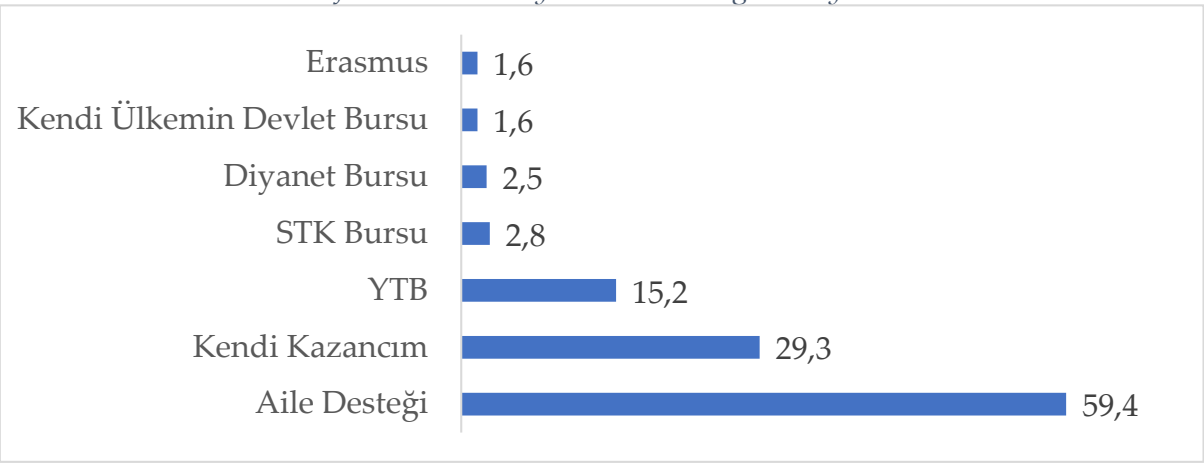
Katılımcıların %49,7'si aylık 1000 TL ve altında gelire sahip olduğunu ifade etmiştir. Kadın öğrencilerin %58'inin, erkek öğrencilerin %43'ünün aylık geliri 1000 TL altındadır. Lisans öğrencilerinin %53'ünün, lisansüstü öğrencilerin ise %42'sinin de aylık gelirinin 1000 TL altında olduğu görülmüştür.

Grafik 10. Gelirlerinin Dağılımı (yüzde)

Uluslararası öğrencilerin öğrenim hayatlarına devam etmelerinde gelir kaynaklarının önemi büyüktür. Araştırmaya katılan uluslararası öğrencilerin %59,4'ü geçimini ailesinin desteği ile karşılamaktadır. %29,3'ü ise çalışarak geçimini sağlamaktadır. Kadınların %65'i, erkeklerin %58'i aile desteği aldığını ifade etmiştir. Aile desteği alan öğrenciler arasında eğitim kademeleri düzeyinde fark görülmemiştir.

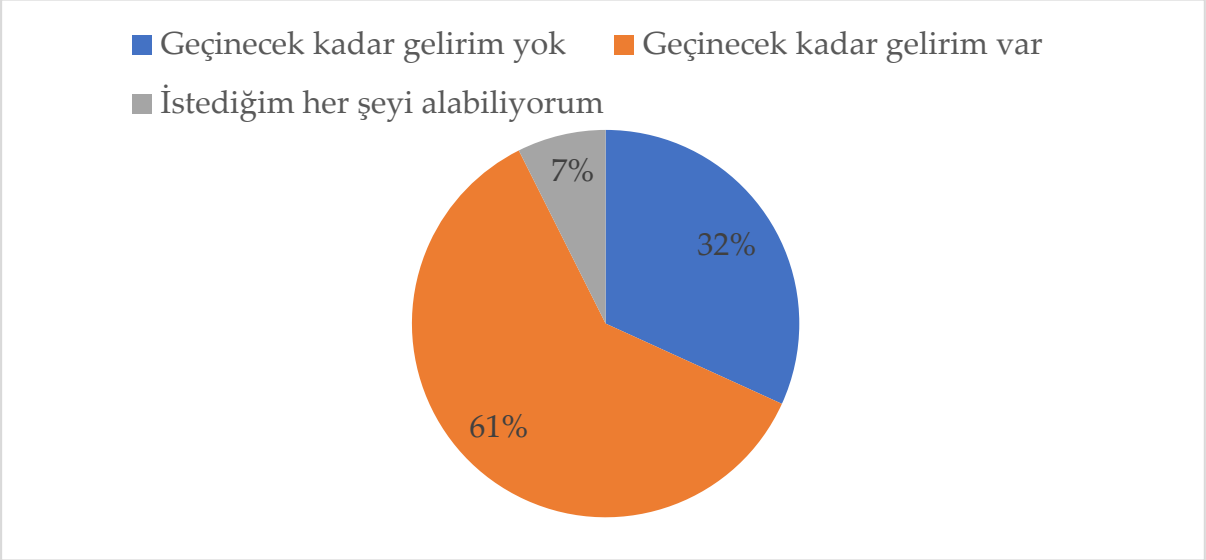
Grafik 11. Gelir Kaynaklarının Dağılımı (yüzde)

*Öğrenciler bu soruda birden fazla şık işaretlemişlerdir. Bu sebeple toplam %112'yi bulunmuştur.

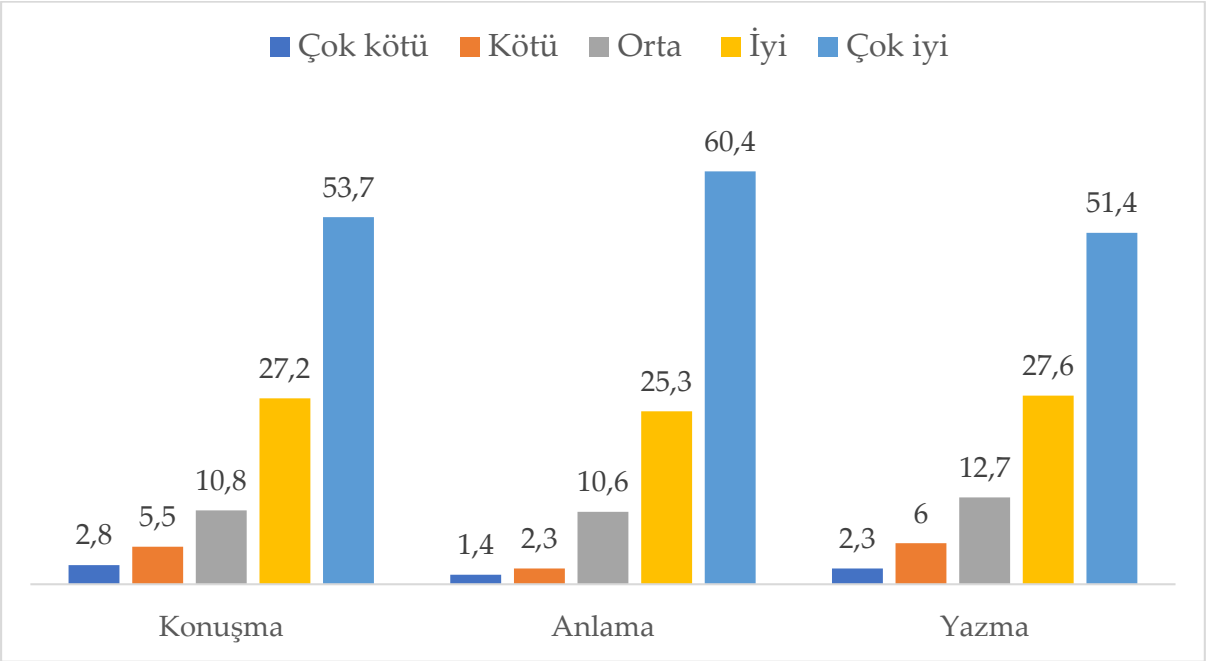
Öğrencilerin %60,8'i geçinecek kadar gelirinin olduğunu belirtirken %31,8'i geçinecek kadar gelirinin olmadığını belirtmiştir. Kadın öğrencilerin %29'u geçinecek kadar gelirinin olmadığını ifade ederken, erkek öğrencilerde bu oran %35'tir. Lisans ve lisansüstü öğrenciler arasında bu soru özelinde farklılık görülmemiştir.

Grafik 12. Geçimlerini Sağlayabildiklerine Yönelik Soruya Verdikleri Yanıtların Dağılımı

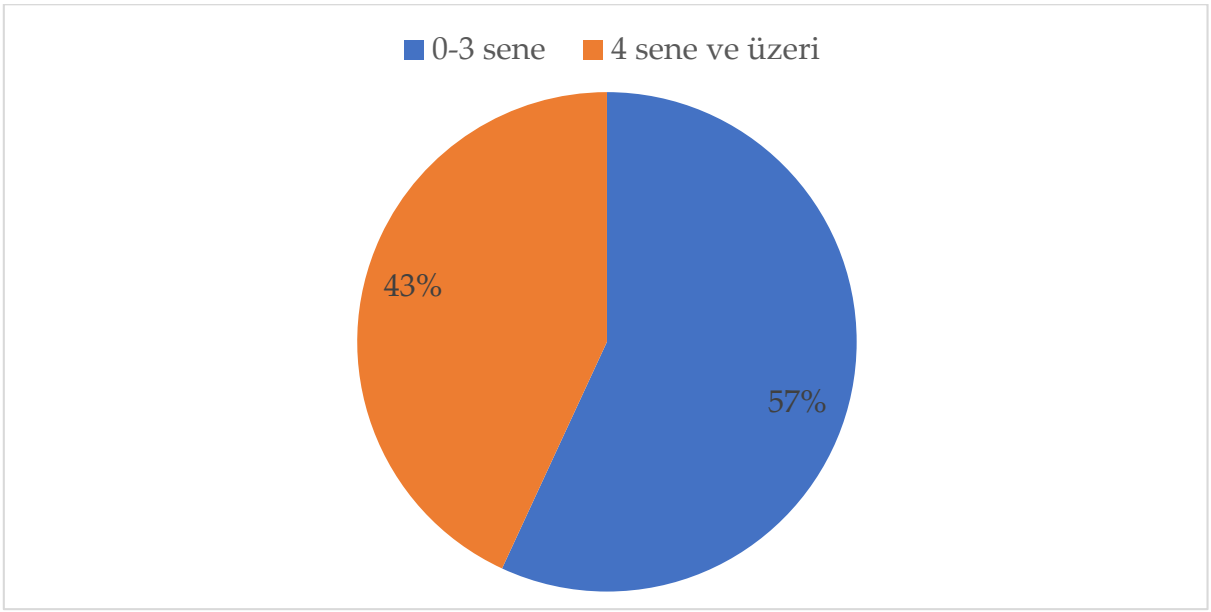
Araştırmaya katılan öğrencilerin yarısından fazlası Türkçe yeterlilik düzeyini konuşma, anlama ve yazma yönünden çok iyi düzeyde görmektedir. Öğrencilerin dil becerilerinin iyi olması uluslararası öğrencilerin içerisinde Azerbaycan uyruklu öğrencilerin fazla olmasıyla açıklanabilir. Dil becerisi açısından kadın ve erkek öğrencilerde önemli bir farka rastlanmamıştır. Dil becerileri lisans ve lisansüstü düzeyindeki öğrenciler arasında farklılık göstermiştir. Lisansüstü öğrenciler aşağıdaki üç dil becerisinde %80 civarında yetkin hissederken, bu oran lisans öğrencilerinde %70 civarındadır.

Grafik 13. Türkçe Yeterlilik Düzeylerine Göre Dağılımı (yüzde)

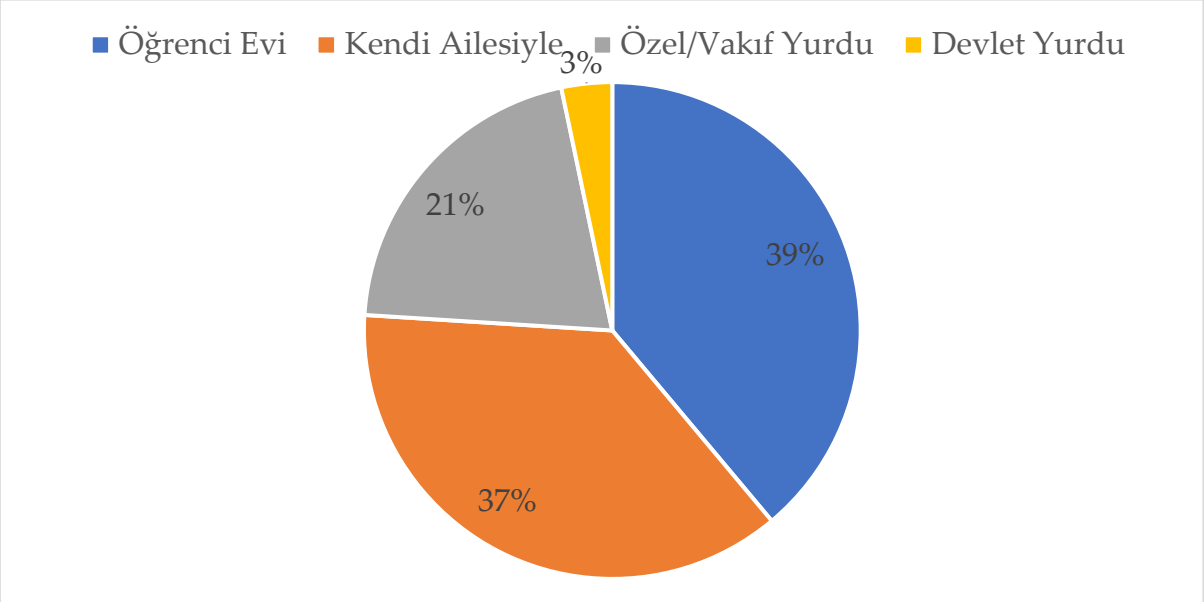
Katılımcıların %56,9'u 4 seneden kısa bir zamandır Türkiye'de yaşamaktadır. Kadın öğrencilerin %56'sı 3 seneden kısa bir zamandır Türkiye'de iken, erkek öğrencilerin %58'i en az 4 senedir Türkiye'de olduğunu belirtmiştir. Bu soru özelinde lisans ve lisansüstü öğrenciler arasında fark görülmemiştir.

Grafik 14. Türkiye'de Yaşadıkları Süreye Göre Dağılımı

Katılımcıların %38,9'u öğrenci evinde, %37,1'i ailesiyle yaşamaktadır. Kadın öğrencilerin %46'sı ailesiyle yaşarken, erkek öğrencilerin %47'si öğrenci evinde yaşamaktadır. Lisans öğrencilerinin %40'ı ailesiyle kaldığını belirtirken, lisansüstü öğrencilerinin %54'ü öğrenci evinde kaldığını ifade etmiştir.

Grafik 15. Yaşadıkları Yere Göre Dağılımı

3.2. Uluslararası Öğrencilerin Türkiye Algısı

Bu bölümde öğrencilere Türkiye'ye yönelik algıları, aidiyet düzeyleri ve geleceğe yönelik planlarında Türkiye'nin yeri sorulmuştur. Öğrencilerin Türkiye'ye yönelik tutumları genellikle olumlu yöndedir. Türkiye'yi değerlerine uygun bir yer olarak görüp aidiyet kurmuşlardır. Araştırmaya katılanların büyük bir çoğunluğunun geleceğe yönelik planlarında Türkiye'de kalmak ve çalışmak olduğu görülmüştür. Türkiye özelinde sorulmuş sorularda cinsiyetler arası büyük bir fark görülmezken, lisans öğrencilerinin lisansüstü öğrencilere göre Türkiye'ye göre daha olumlu tutumlar içerisinde olduğu görülmüştür.

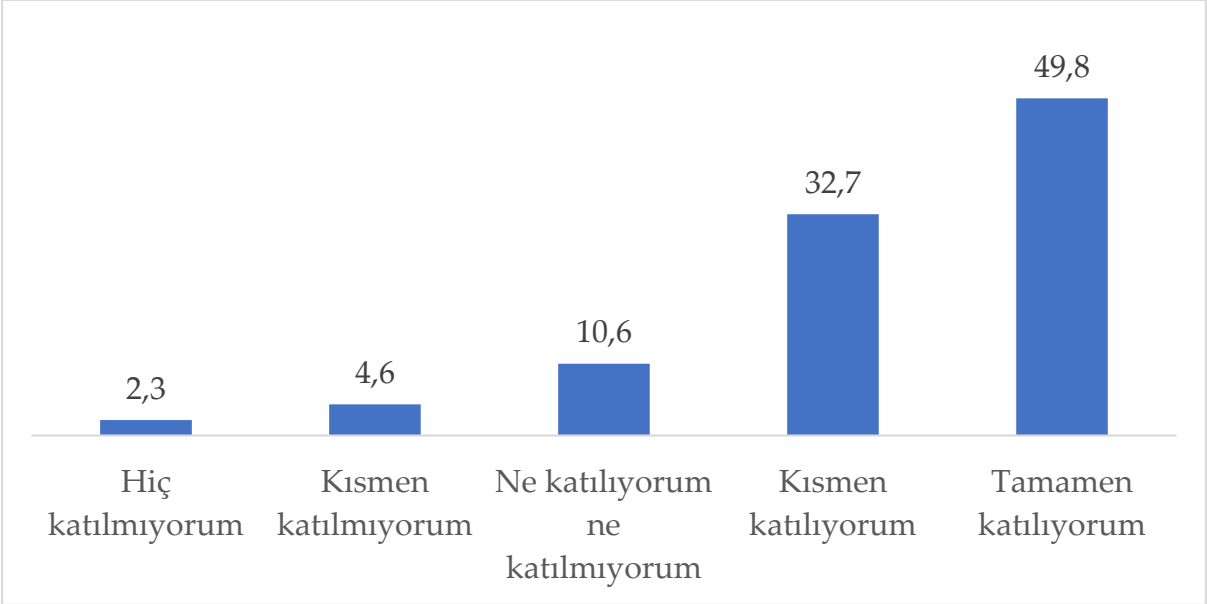
Aşağıdaki kelime bulutu öğrencilere yöneltilen "Türkiye denilince aklınıza gelen ilk kelime nedir?" soruna verilen yanıtlardan elde edilmiştir.

Şekil 1. Katılımcıların Türkiye Algısı Kelime Bulutu Analizi

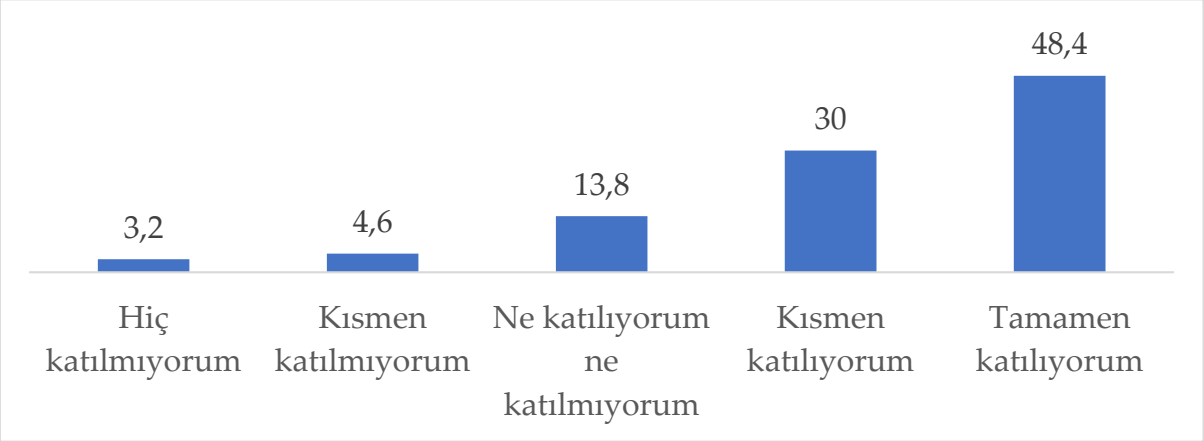
Katılımcıların %82,5'i üniversiteye tekrar başlasa yine Türkiye'yi tercih edeceğini ifade etmiştir. Bu soru özelinde kadın ve erkek uluslararası öğrenciler arasında fark görülmemiştir. Lisans öğrencilerinin %85'i, lisansüstü öğrencilerin ise %77'si bu ifadeye katılmaktadır.

Grafik 16. Üniversite Okumak İçin Tekrar Türkiye'yi Tercih Etmelerine Yönelik Soruya Verilen Yanıtların Dağılımı (yüzde)

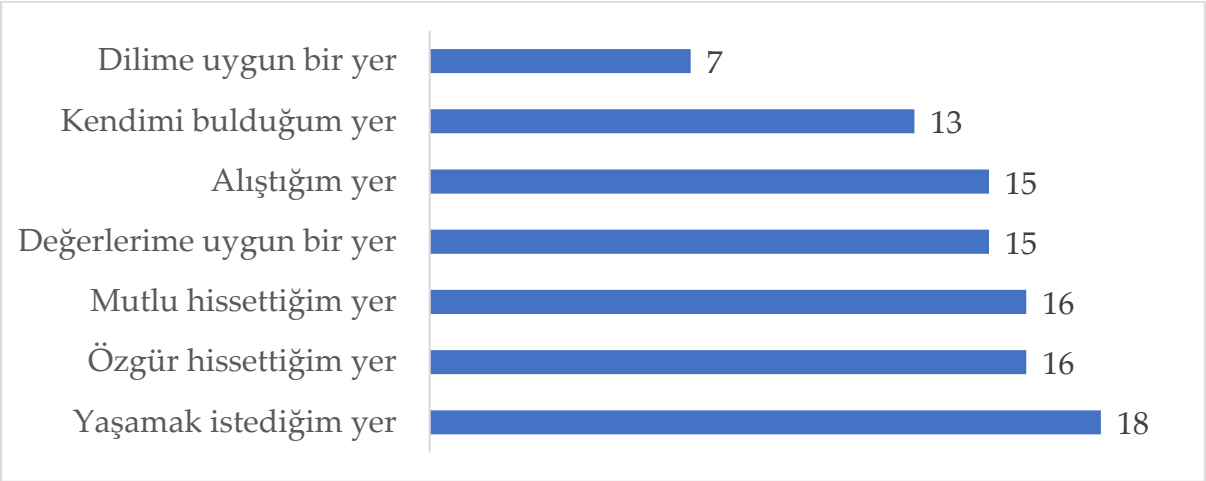
Katılımcıların %78,4'ü kendini Türkiye'ye ait hissetmektedir. Kadın ve erkek öğrencilerin Türkiye'ye aidiyetleri arasında önemli bir fark görülmemektedir. Lisans öğrencilerinin %79'u, lisansüstü öğrencilerin ise %76'sı Türkiye'ye ait hissettiğini belirtmiştir.

Grafik 17. Kendilerini Türkiye'ye Ait Hissetmelerine Yönelik Soruya Verilen Yanıtların Dağılımı (yüzde)

Kendini Türkiye'ye ait hissettiğini belirten 338 katılımcıya sorulan bu soruda %18'i yaşamak istedikleri yerin Türkiye olduğunu belirtmişlerdir. Aynı zamanda katılımcıların %32'si Türkiye'de mutlu ve özgür hissetmektedir. Kadın uluslararası öğrencilerin Türkiye'ye ait hissetmesindeki en önemli sebep Türkiye'yi kendisini bulduğu yer olarak görmesi iken erkek öğrencilerin %18,6'sı değerlerine uygun bir yer olarak görmesidir. Lisans öğrencileri için aidiyetin fazla olmasının en önemli iki sebebi alışkanlık ve kendini bulduğu yer olarak hissetmesi iken lisansüstü öğrencilerinin aidiyetlerinin fazla olmasının sebebi Türkiye'yi değerlerine uygun bir yer olarak görmesidir.

Grafik 18. Kendilerini Türkiye'ye Ait Hisseden Katılımcıların Sebeplerinin Dağılımı (yüzde)

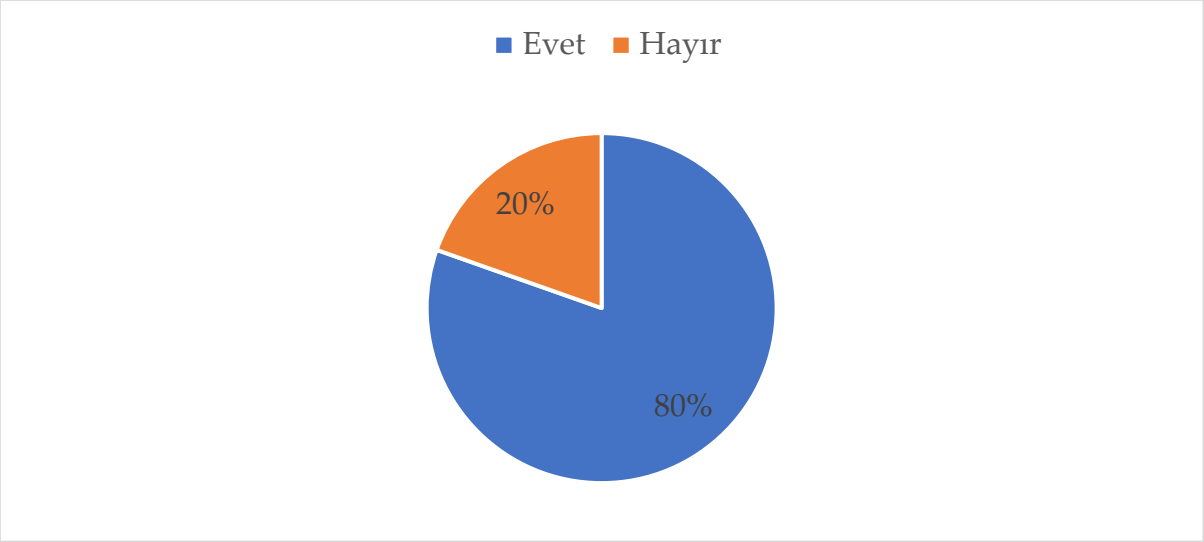
Katılımcılar içerisinde Türkiye'ye ait hissetmediğini söyleyenlerin %35'i Türk kültürüne yabancı olduğu için Türkiye'ye ait hissetmiyor.

Grafik 19. Kendilerini Türkiye'ye Ait Hissetmeyen Katılımcıların Sebeplerinin Dağılımı (yüzde)

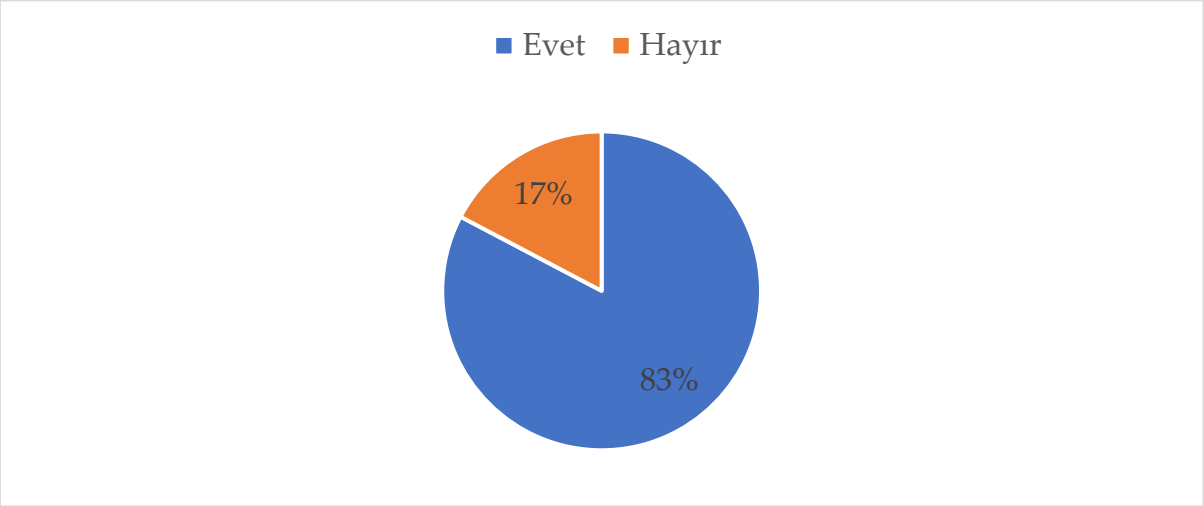
Katılımcıların %80,4'ünün üniversite tercihinde Türkiye ilk sırada gelmiştir. Kadınların %85'i, erkek öğrencilerin ise %77'si üniversite tercihinde Türkiye'yi ilk sırada tercih etmiştir. Lisans ve lisansüstü öğrenciler arasında fark görülmemiştir.

Grafik 20. Türkiye'nin Üniversite Tercihinde İlk Sırada Yer Almasına İlişkin Soruya Verilen Yanıtların Dağılımı

Katılımcıların %82,7'si oturma izinleri olduğu taktirde Türkiye'de kalmaya devam etmek istediklerini belirttiler. Bu soru için cinsiyete göre bir farklılık olmadığı görülmüştür. Lisans öğrencilerin %85'i, lisansüstü öğrencilerin %76'sı oturma izinleri olduğu taktirde Türkiye'de kalmaya devam etmek istediğini belirtti.

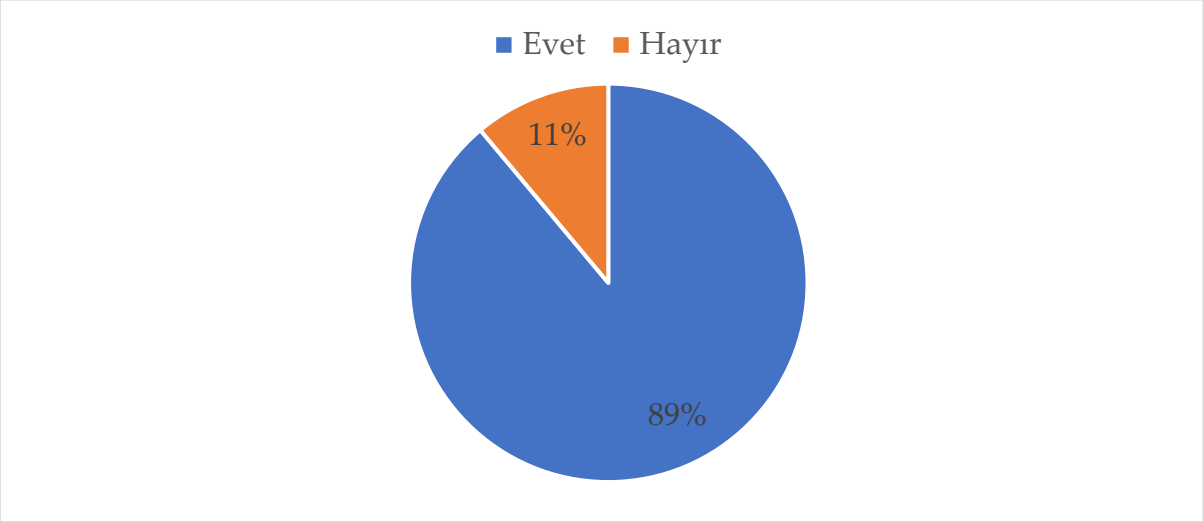
Grafik 21. Türkiye'de Kalmaya Devam Etmek İstemelerine Yönelik Soruya Verilen Yanıtların Dağılımı

Katılımcıların %88,9'u iş bulduğu takdirde Türkiye'de kalmak istediğini ifade etmiştir. Araştırmaya katılan kadın ve erkek öğrenciler arasında bu soru özelinde fark olmadığı görülmüştür. Lisans

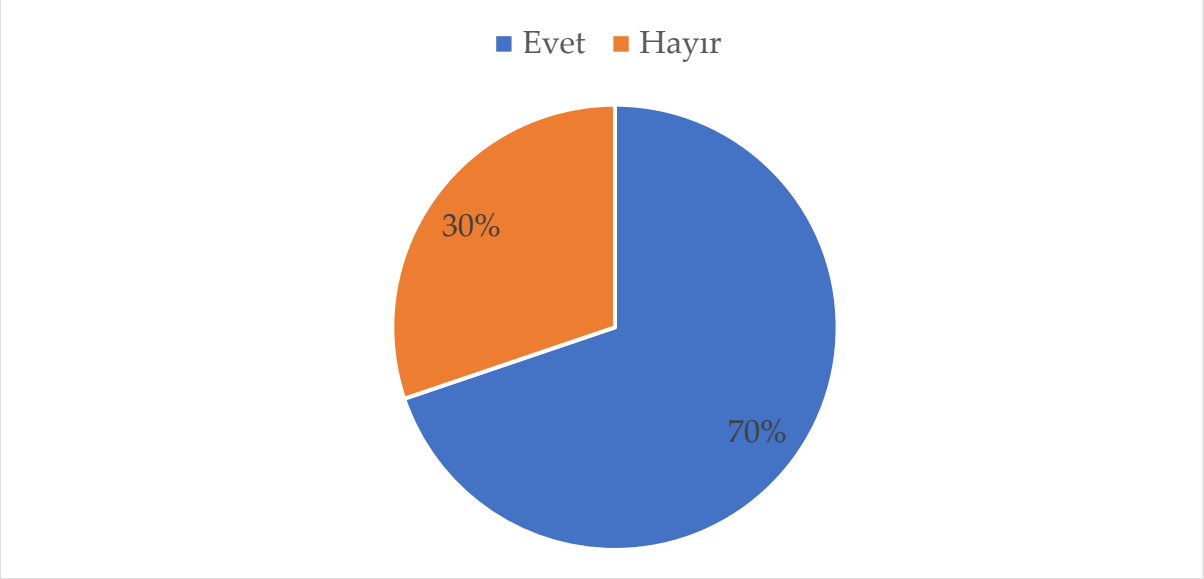
öğrencilerinin %92'si, lisansüstü öğrencilerinin %81'i iş bulduğu taktirde Türkiye'de kalmak istemektedir.

Grafik 22. İş Bulduğu Takdirde Türkiye'de Kalmak İstemelerine Yönelik Soruya Verilen Yanıtların Dağılımı

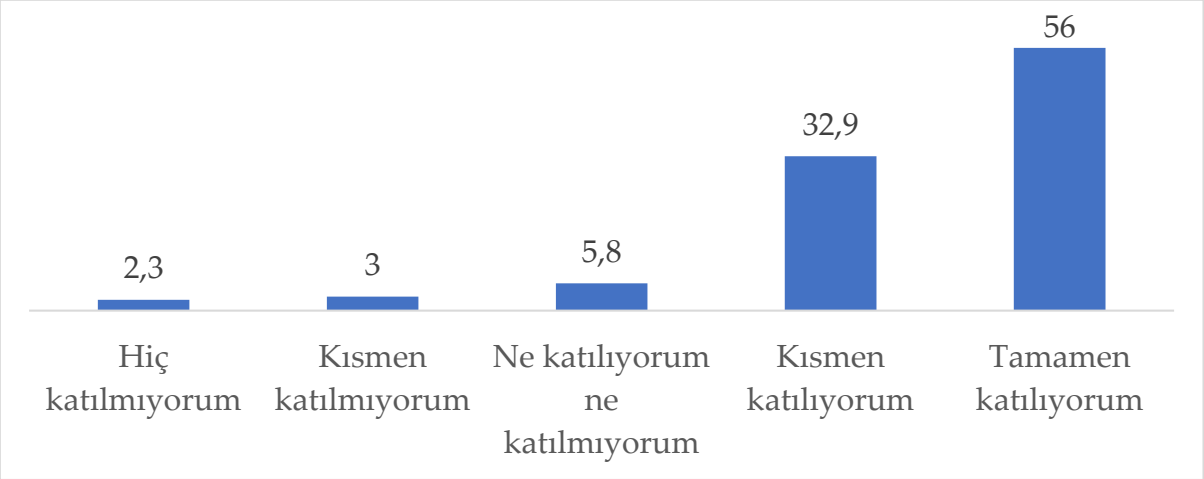
Lisans öğrencilerinin %72'si, lisansüstü öğrencilerin %65'i genel katılım içerisinde %69,8'i Türk vatandaşı olmak istemektedir. Türk vatandaşı olmak istemektedir. Bu soruda cinsiyete göre farklılaşma olmadığı görülmüştür.

Grafik 23. Türk Vatandaşı Olmak İstemelerine Yönelik Soruya Verilen Yanıtların Dağılımı

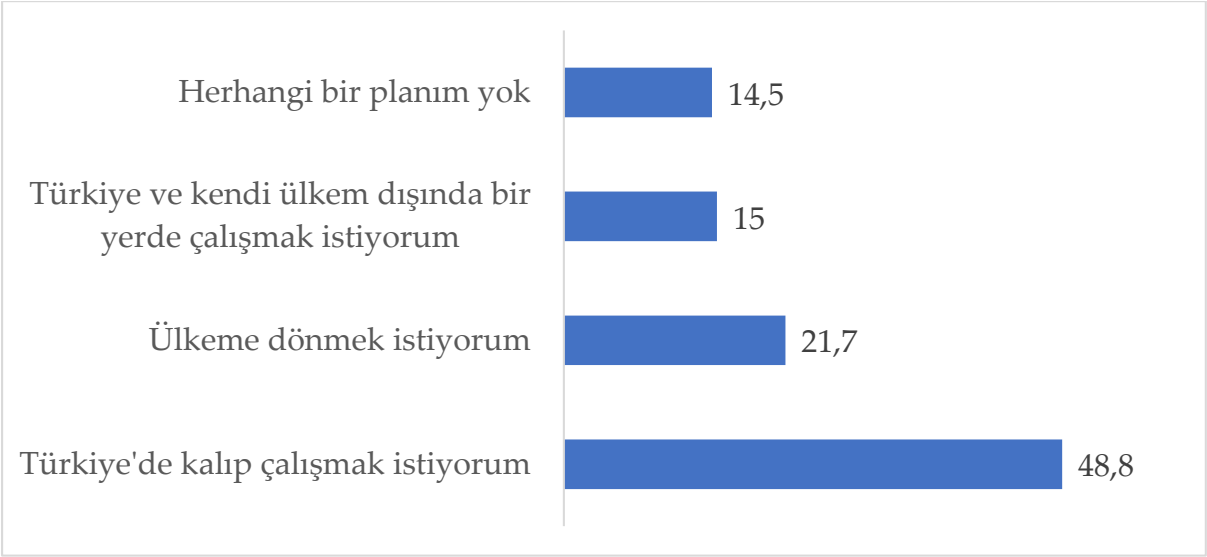
Katılımcıların %88,9'u Türkiye'de olmaktan mutlu olduğunu belirtmiştir. Kadınların %92'si, erkeklerin ise %87'si Türkiye'de olduğu için mutlu olduğunu ifade etmiştir. Eğitim kademlerinde ise lisans öğrencilerinin %91'i, lisansüstü öğrencilerin %83'ü Türkiye'de olmaktan mutlu olduğunu belirtmiştir.

Grafik 24. Türkiye'de Olmaktan Mutlu Olmalarına İlişkin Soruya Verilen Yanıtların Dağılımı (yüzde)

Katılımcıların %48,8'i okulunu bitirdikten sonra Türkiye'de kalıp çalışmak, %21,7'si ise ülkesine dönmek istemektedir. Kadın ve erkek öğrencilerin %49'u Türkiye'de kalıp çalışmak istemektedir. Kadın öğrencilerin %18'i, erkek öğrencilerin ise %25'i ülkesine dönmek istediğini belirtmiştir. Lisans ve lisansüstü kademelerde bir farklılık görülmemiştir.

Grafik 25. Okulu Bitirdikten Sonraki Planlarının Dağılımı

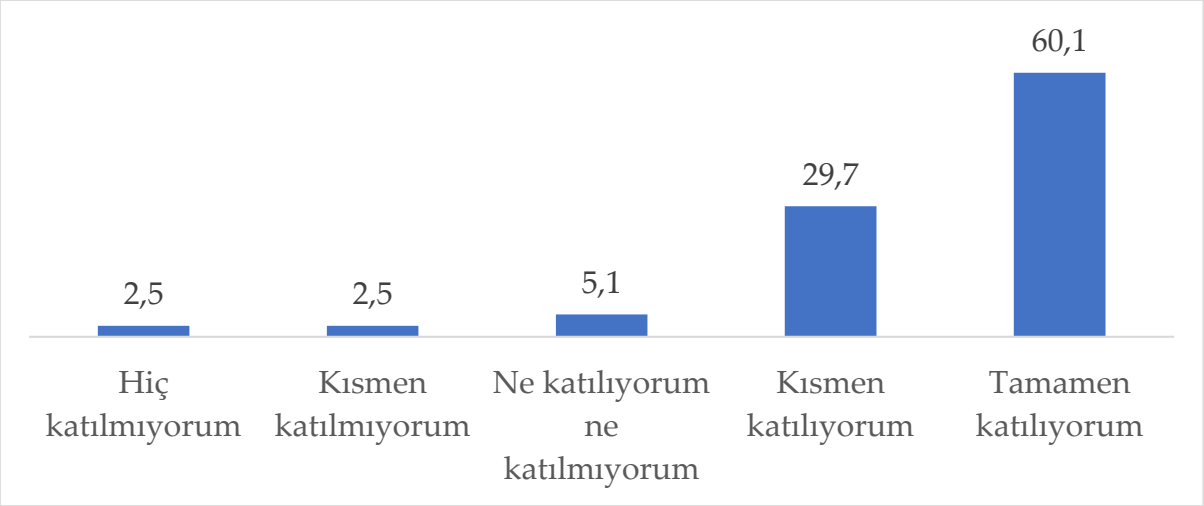
Katılımcıların %38,7'si değerlerine uygun olması ve %19,6'sı güvenli olması sebebiyle Türkiye'yi tercih etmekte olduğunu ifade etmiştir. İki cinsiyet için de Türkiye'yi tercih etmelerinde "değerlerime uygun" ifadesi ilk sırada, "güvenli olması" ifadesi ise ikinci sırada yer almıştır. Kadınlar üçüncü sırada "önceden gelen arkadaşlarının/yakınlarının olmasını ifade ederken, erkek öğrenciler bir yakınlarının olmasını ve ülkenin siyasi ve sosyal istikrarlı yapıya sahip olmasını eşit önemde görmüşlerdir. Lisans öğrencilerinin %35'i, lisansüstü öğrencilerin %50'si değerlerine uygun olduğu için Türkiye'yi tercih etmektedir.

Grafik 26. Türkiye'yi Tercih Etme Sebeplerinin Dağılımı (yüzde)

Katılımcıların %89,8'i ülkesindeki insanlara Türkiye'den olumlu bir şekilde bahsetmekte olduğunu ifade etmiştir. Araştırmaya katılan kadın öğrencilerin %92'si, erkek öğrencilerin ise %88'i ülkesindeki insanlara Türkiye'den olumlu bir şekilde bahsettiğini söylemektedir. Lisans ve lisansüstü kademeler arasında verilen yanıtlar arasında fark görülmemiştir.

Grafik 27. Türkiye'deki İzlenimlerini Kendi Ülkelerindeki İnsanlara Olumlu Aktarmaya Yönelik Soruya Verilen Yanıtların Dağılımı (yüzde)

3.3. Uluslararası Öğrencilerin İstanbul Algısı

Bu bölümde uluslararası öğrencilere sorulan İstanbul'a yönelik sorular bulunmaktadır. İstanbul'a yönelik sorulan sorular arasında İstanbul halkı ve İstanbul'un imkânlarını değerlendirilmesi istenmiştir. Katılımcılar İstanbul'a yönelik soruları genel olarak olumlu değerlendirirken, erkeklerin ve lisansüstü öğrencilerin daha olumlu tutumlara sahip olduğu görülmüştür.

Aşağıdaki kelime bulutu öğrencilere yöneltilen "İstanbul denilince aklınıza gelen ilk kelime nedir?" soruna verilen yanıtlardan elde edilmiştir.

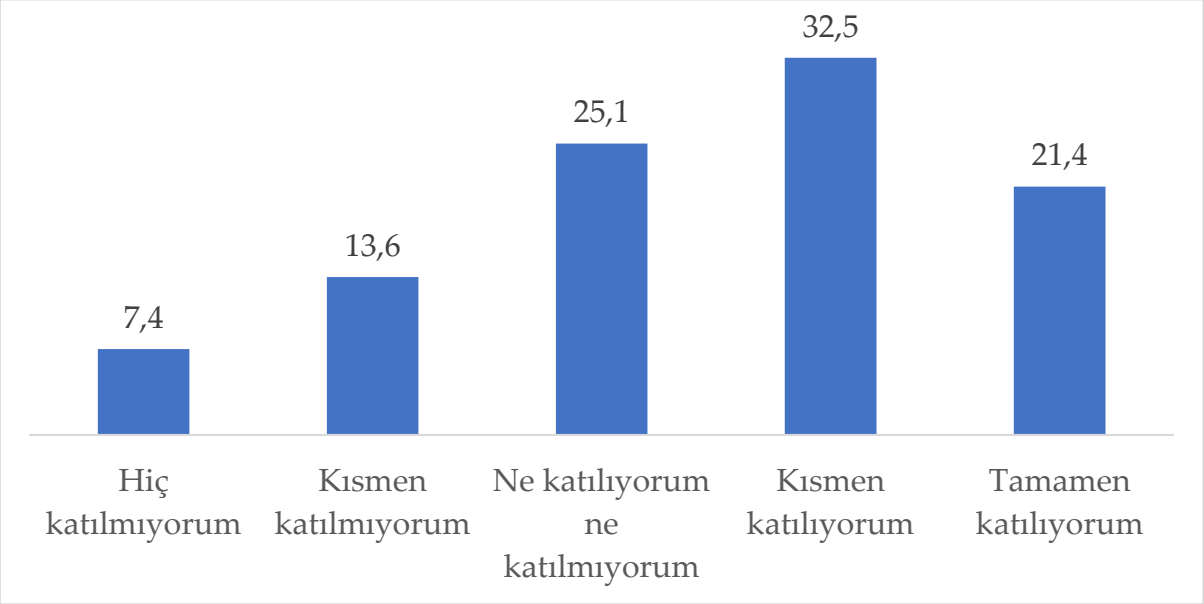
Şekil 2. Katılımcıların İstanbul Algısı Kelime Bulutu Analizi

Aşağıda sorulan 8 soru öğrencilerin İstanbul'da yaşayan halka dair algılarını ölçmeyi amaçlamaktadır.

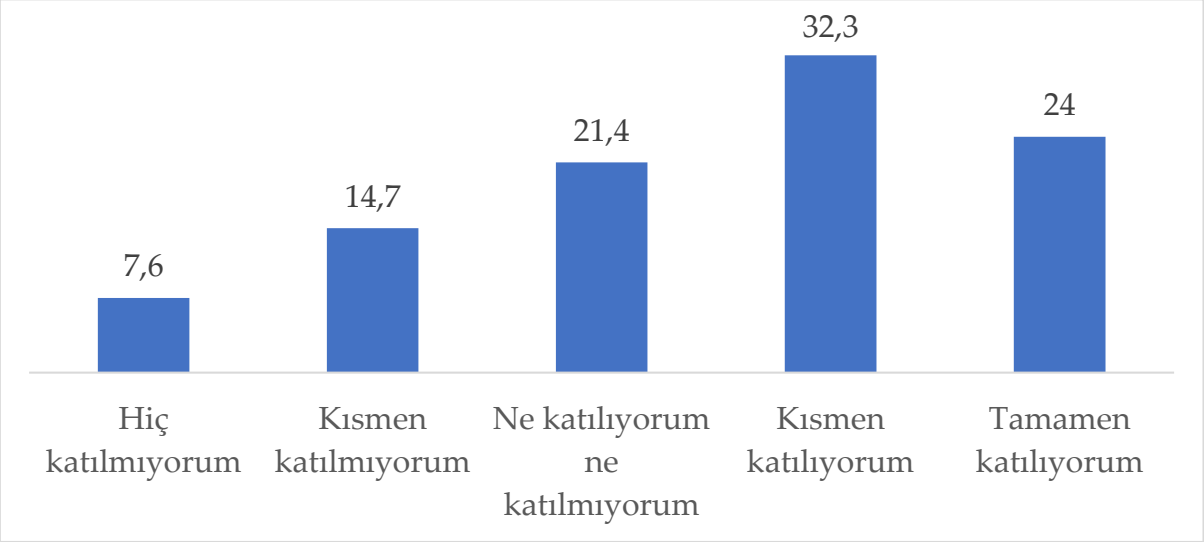
Katılımcıların %53,9'u İstanbul'da yaşayan halkı samimi bulmaktadır. Kadınların %58'i, erkeklerin %51'i samimi bulduğunu belirtmiştir. Lisans öğrencilerinin %56'sı, lisansüstü öğrencilerin %50'si samimi bulmaktadır.

Grafik 28. İstanbul Halkının Samimi Olmasına Yönelik Soruya Verilen Yanıtların Dağılımı (yüzde)

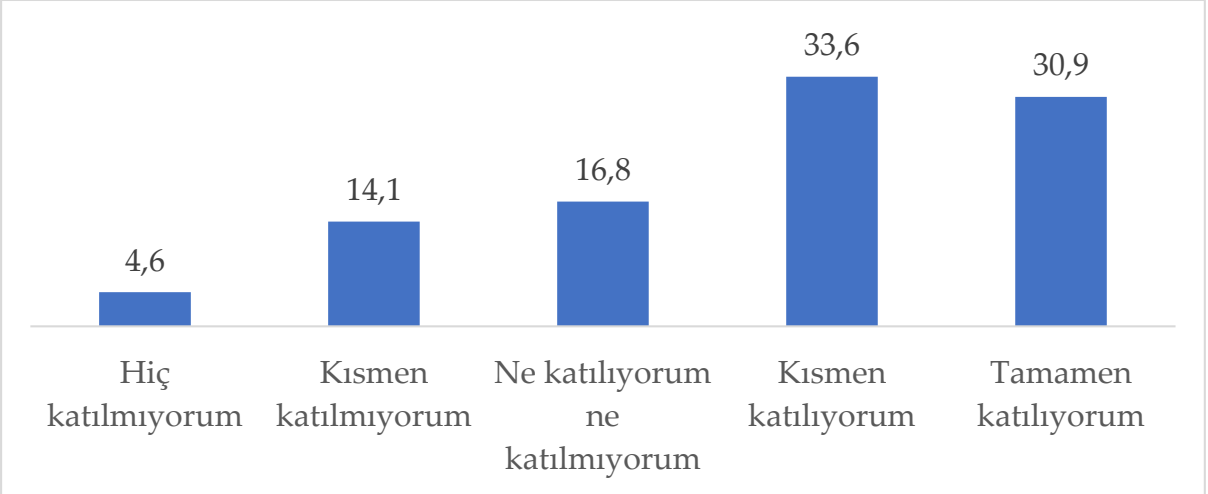
Katılımcıların %56,3'ü İstanbul halkını cana yakın bulmaktadır. Cinsiyetler arasında bu soru özelinde fark görülmemiştir. Lisans öğrencilerinin %58'i, lisansüstü öğrencilerinin %51'i İstanbul halkını cana yakın bulmaktadır.

Grafik 29. İstanbul Halkının Cana Yakın Olmasına Yönelik Soruya Verilen Yanıtların Dağılımı (yüzde)

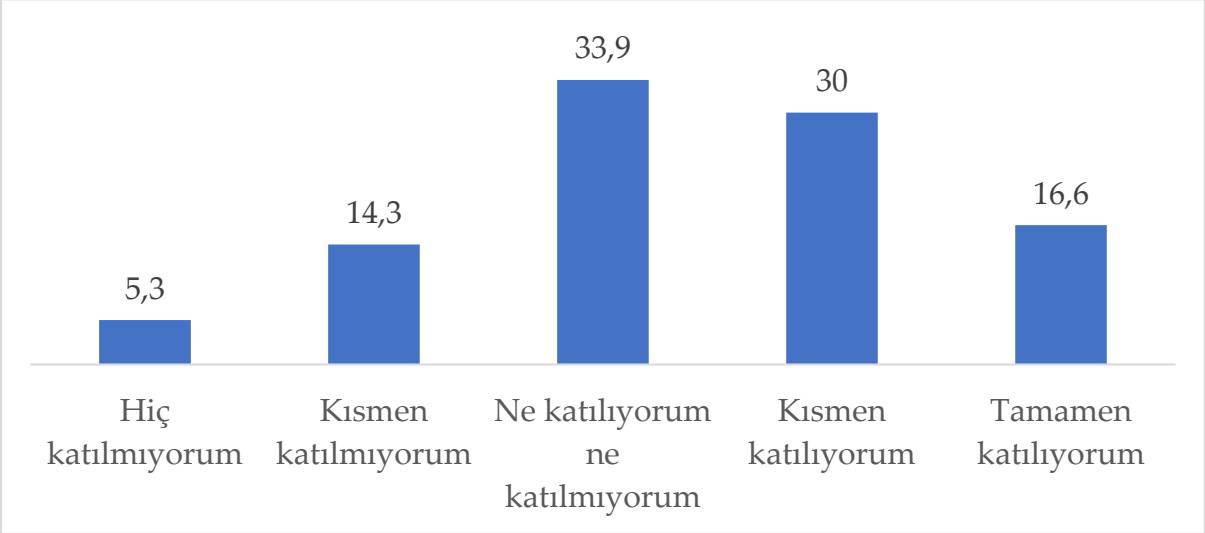
Katılımcıların %64,5'i İstanbul halkını yardımsever bulmaktadır. Kadınların %68'i, erkeklerin ise %62'si İstanbul halkını yardımsever bulmaktadır. Lisans öğrencilerinin %67'si, lisansüstü öğrencilerinin %58'i İstanbul halkını yardımsever bulmaktadır.

Grafik 30. İstanbul Halkının Yardımsever Olmasına Yönelik Soruya Verilen Yanıtların Dağılımı (yüzde)

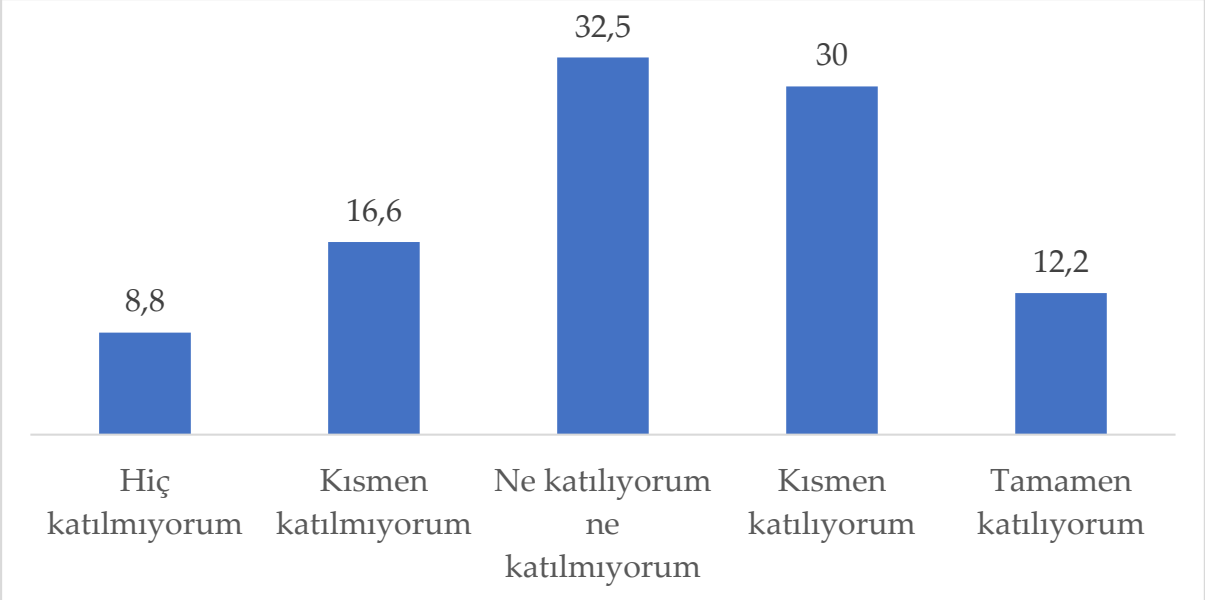
Katılımcıların %46,6'sı İstanbul halkının dindar olduğunu düşünmektedir. Bu soru özelinde cinsiyetler arası fark görülmemiştir. Lisans öğrencilerinin %50'si, lisansüstü öğrencilerin %38'i İstanbul halkını dindar bulmaktadır.

Grafik 31. İstanbul Halkının Dindar Olmasına Yönelik Soruya Verilen Yanıtların Dağılımı (yüzde)

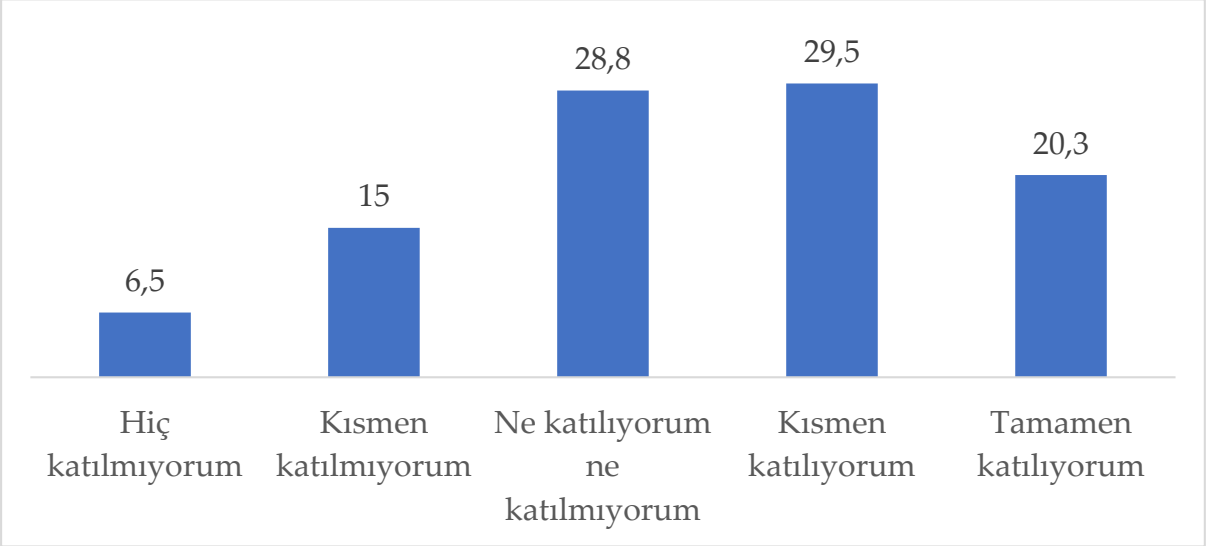
Katılımcıların %42,2'si İstanbul halkını dürüst bulmaktadır. Cinsiyete göre bu soruda fark görülmemiştir. Lisans öğrencilerinin %45'i, lisansüstü öğrencilerin %33'ü İstanbul halkını dürüst bulmaktadır.

Grafik 32. İstanbul Halkının Dürüst Olmasına Yönelik Soruya Verilen Yanıtların Dağılımı (yüzde)

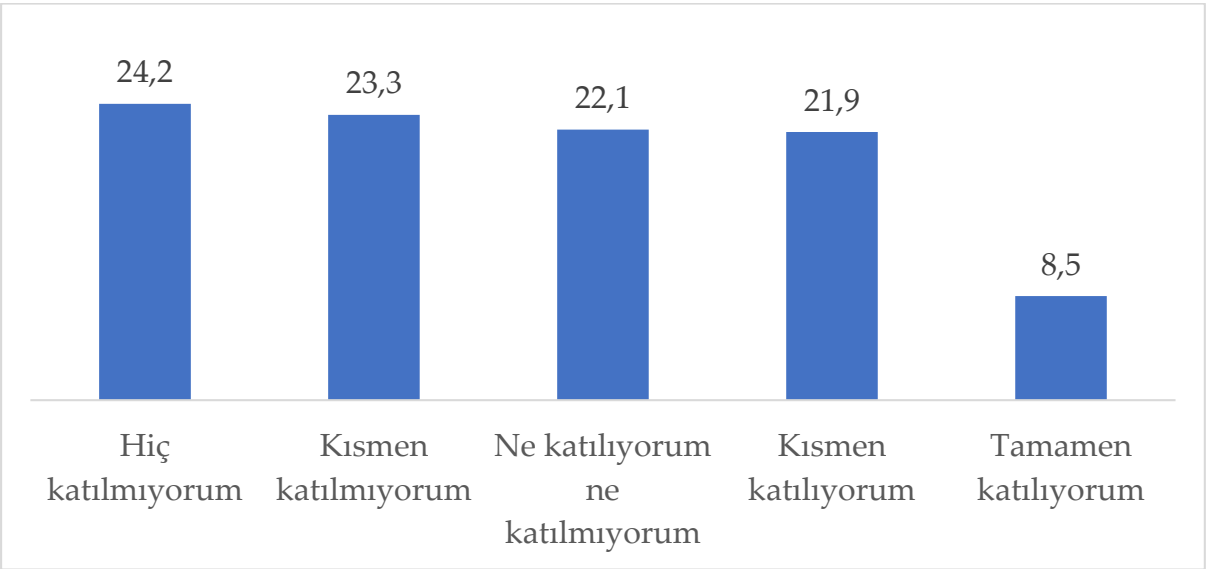
Katılımcıların %49,8'i İstanbul halkını yenilikçi bulmaktadır. Kadın ve erkek uluslararası öğrenciler arasında bu soru özelinde farklılaşma görülmemektedir. Lisans öğrencilerinin %53'ü, lisansüstü öğrencilerin %42'si İstanbul halkını yenilikçi bulmaktadır.

Grafik 33. İstanbul Halkının Yenilikçi Olmasına Yönelik Soruya Verilen Yanıtların Dağılımı (yüzde)

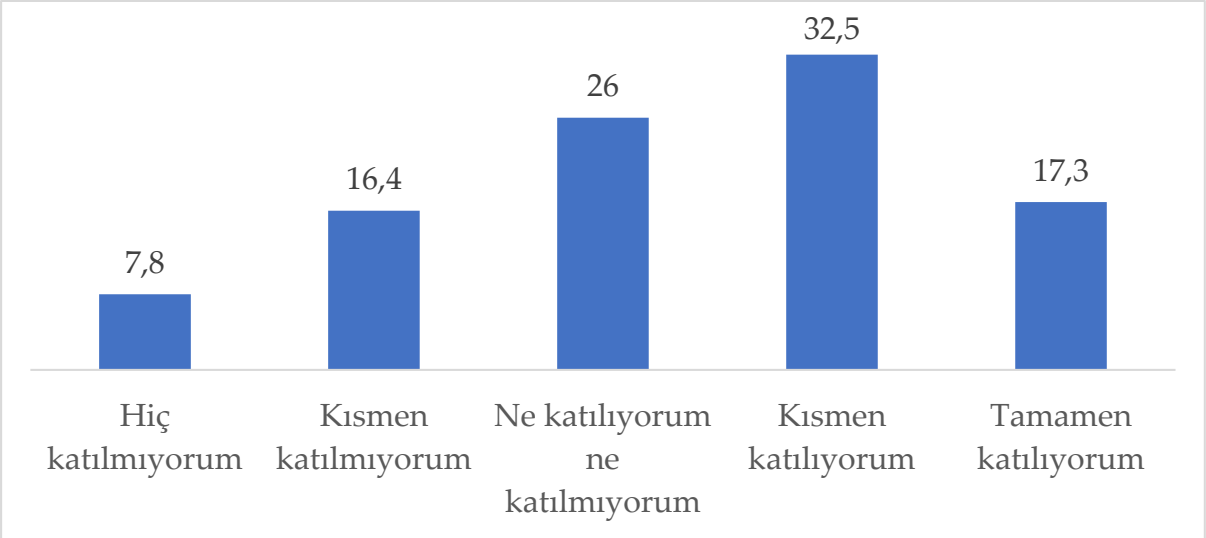
Katılımcıların %47,5'i İstanbul halkının sakin mizaca sahip olmadığını düşünmektedir. Kadınların %52'si, erkeklerin ise %44'ü İstanbul halkının sakin bir mizaca sahip olmadığını düşünmektedir. Eğitim kademeleri arasında önemli bir fark görülmemiştir.

Grafik 34. İstanbul Halkının Sakin Mizaca Sahip Olmasına Yönelik Soruya Verilen Yanıtların Dağılımı (yüzde)

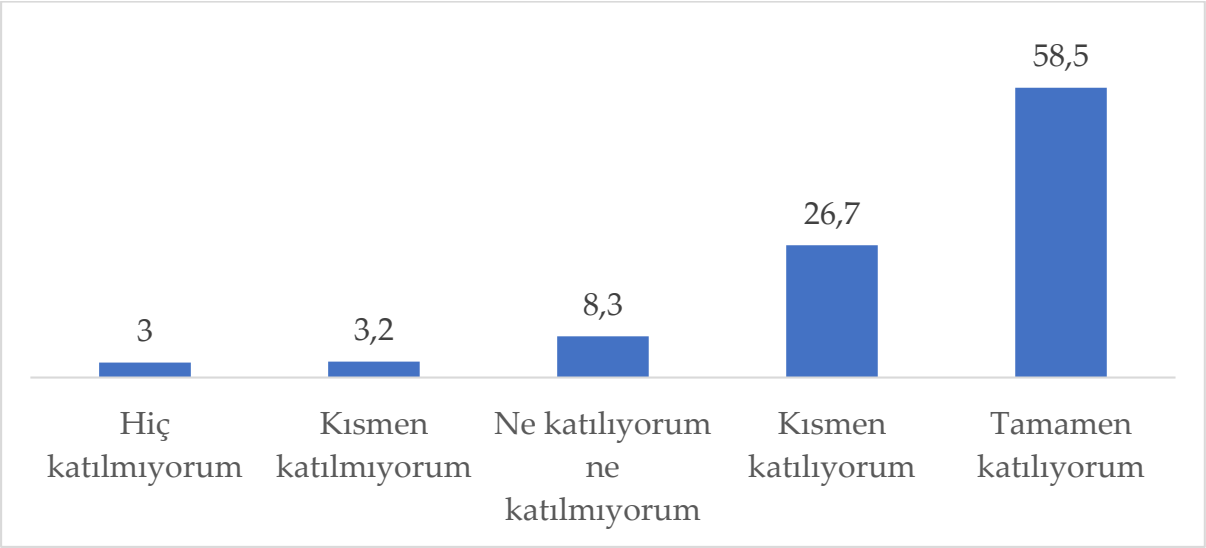
Katılımcıların %49,8'i İstanbul halkının geleneksel yapıda olduğunu düşünmektedir. Cinsiyet ve eğitim kademeleri arasında bu soru için fark görülmemiştir.

Grafik 35. İstanbul Halkının Geleneksel Yapıda Olmasına Yönelik Soruya Verilen Yanıtların Dağılımı (yüzde)

Katılımcıların %85,2'si üniversiteye tekrar başlasa yine İstanbul'u tercih edeceğini belirtmiştir. Bu ifadeye katılım oranında cinsiyetler arasında fark görülmemiştir. Lisans öğrencilerinin %87'si, lisansüstü öğrencilerin %81'i üniversiteye tekrar başlasa yine İstanbul'u tercih edeceğini belirtmiştir.

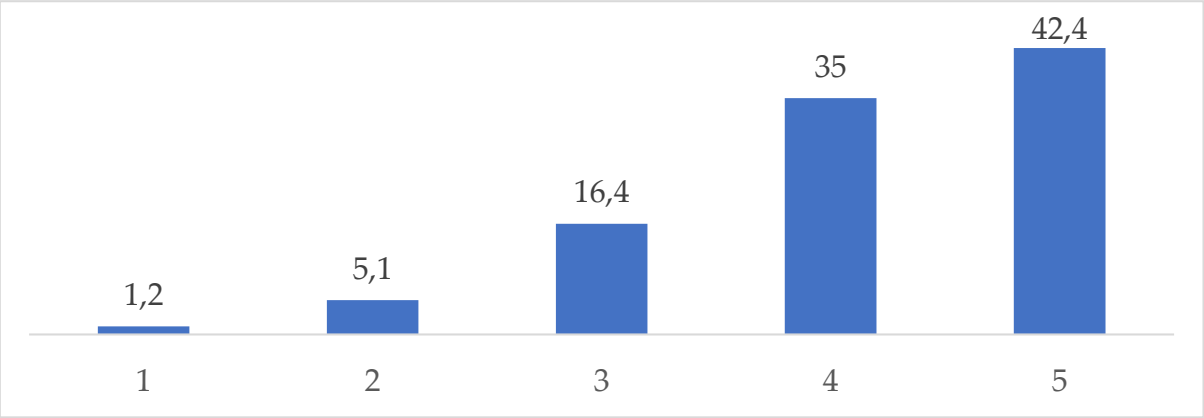
Grafik 36. Üniversite Okumak İçin Tekrar İstanbul'u Tercih Etmelerine Yönelik Soruya Verilen Yanıtların Dağılımı (yüzde)

Aşağıda sıralanmış 10 soruda katılımcılar İstanbul'un imkanlarını 1 en düşük 5 en yüksek olacak şekilde değerlendirmiştir.

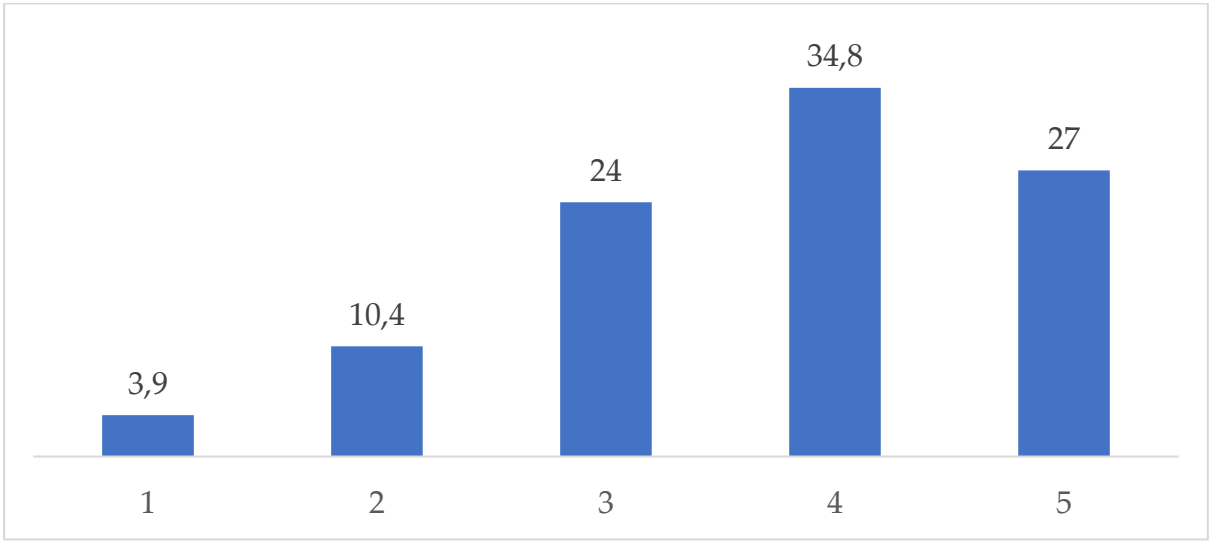
İstanbul'da eğitim imkânlarını değerlendiren katılımcıların %77,4'ü eğitim imkânlarını yeterli bulmaktadır. Kadınların %73'ü, erkeklerin %81'i İstanbul'daki eğitim imkânlarından memnundur. Lisans ve lisansüstü öğrenciler arasında bu soru özelinde bir fark görülmemiştir.

Grafik 37. Katılımcılar Tarafından İstanbul'da Eğitim İmkanlarının Değerlendirilmesi (yüzde)

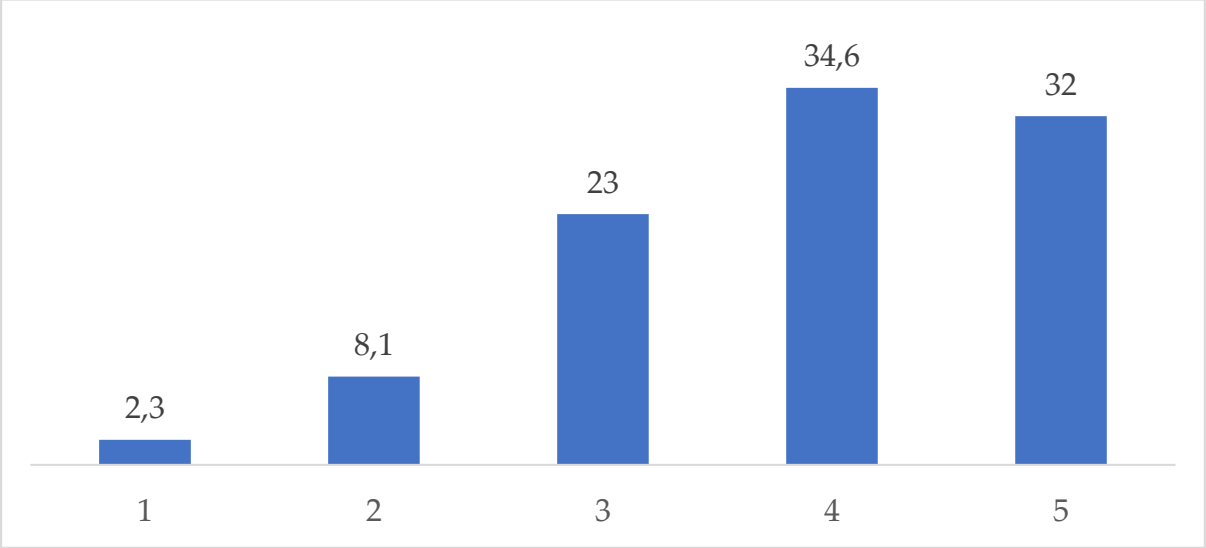
Katılımcıların %61,8'ine göre İstanbul güvenli bir şehirdir. Kadınların %54'ü, erkeklerin ise %68'i İstanbul'u güvenli bulmuştur. Lisans öğrencilerinin %64'ü, lisansüstü öğrencilerin ise %56'sı İstanbul'u güvenlik açısından yeterli bulmaktadır.

Grafik 38. Katılımcılar Tarafından İstanbul'un Güvenilirliğinin Değerlendirilmesi (yüzde)

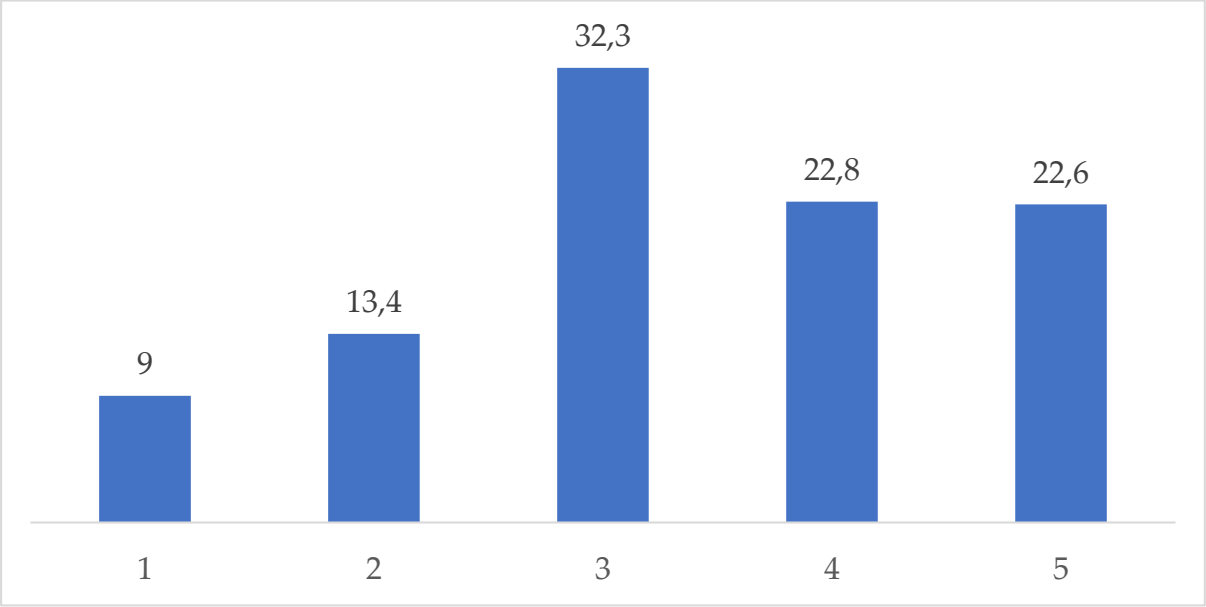
Katılımcıların %66,6'sı İstanbul'u sağlık imkanları açısından iyi düzeyde görmektedir. Kadınların %63'ü, erkeklerin ise %70'i İstanbul'daki sağlık imkanlarını yeterli bulmaktadır. Lisans öğrencilerinin %69'u tarafından sağlık imkanları yeterli görülmüşken, lisansüstü öğrencilerinin %60'ı bu görüşe katılmaktadır.

Grafik 39. İstanbul'un Sağlık İmkanlarının Değerlendirilmesi (yüzde)

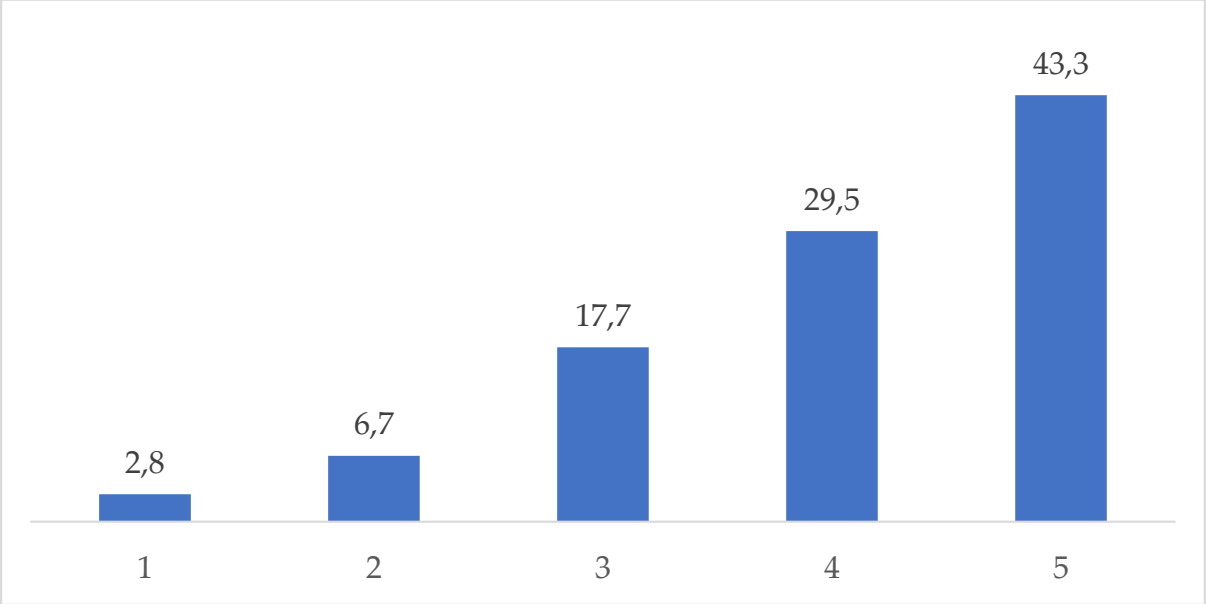
Katılımcıların %45,4'ü İstanbul'da iş imkânlarını yeterli bulmaktadır. Kadınların %41'i İstanbul'da iş imkânlarını yeterli bulurken, erkeklerin ise %44'ü bu ifadeye katılmaktadır. Lisans ve lisansüstü kademeleri arasında bu soruda bir fark görülmemiştir.

Grafik 40. İstanbul'da İş İmkanlarının Yeterliliğinin Değerlendirilmesi (yüzde)

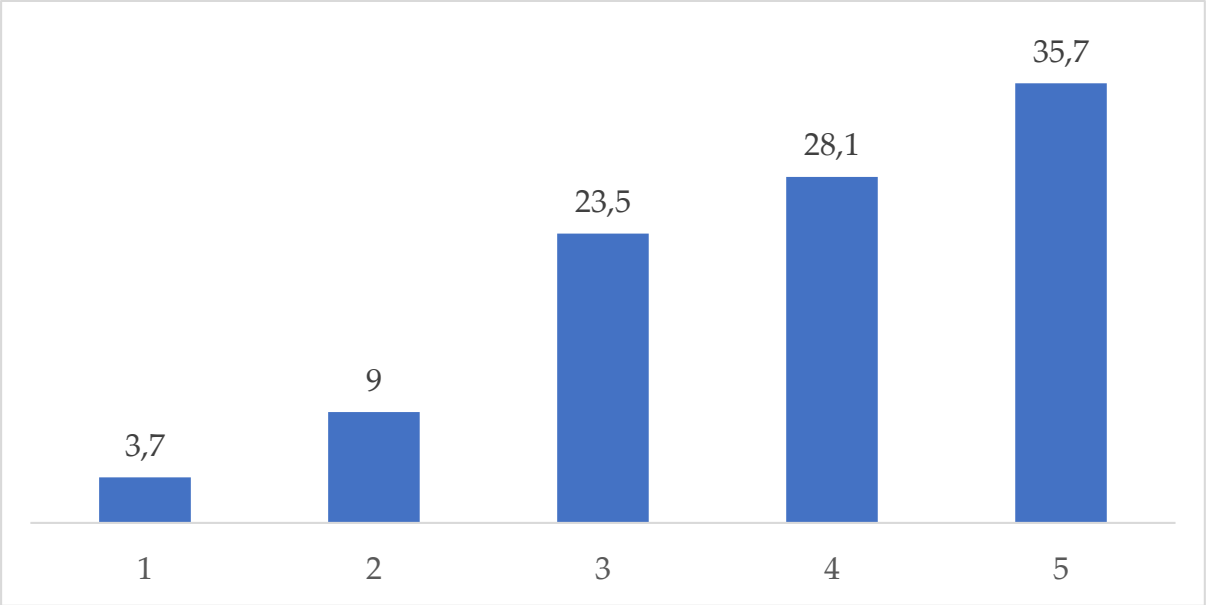
Katılımcıların %72,8'i İstanbul'daki kültürel etkinlikleri yeterli bulmaktadır. Bu ifade özelinde cinsiyet ve eğitim kademelerini arasında fark görülmemiştir.

Grafik 41. İstanbul'daki Kültürel Etkinliklerin Yeterliliğinin Değerlendirilmesi (yüzde)

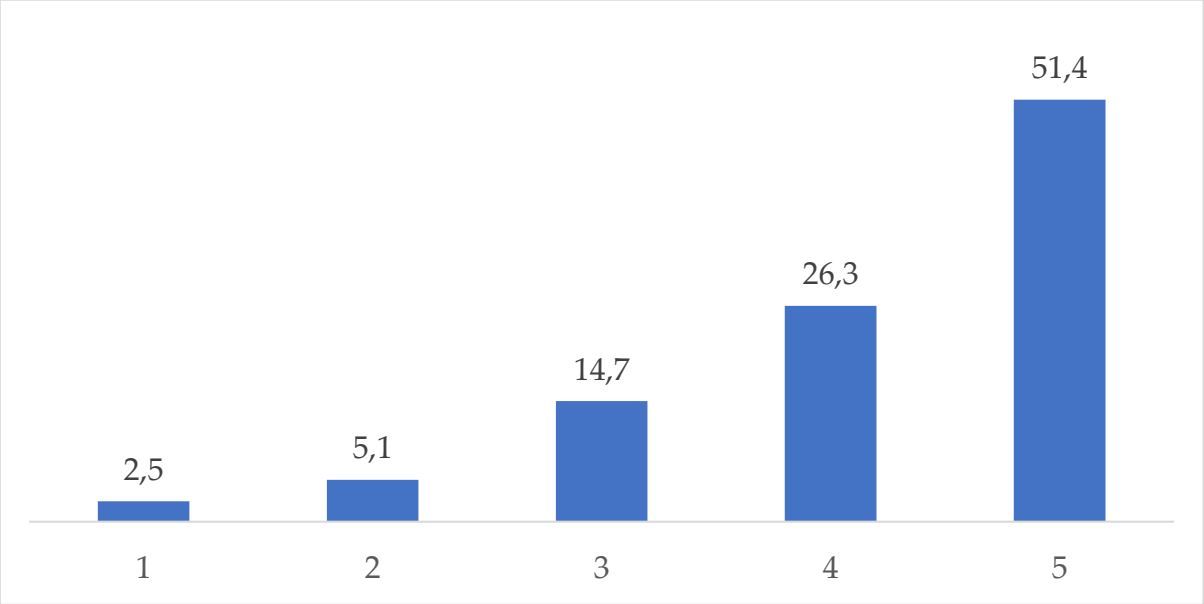
Katılımcıların %63,8'i İstanbul'daki spor tesislerini ve spor faaliyetlerini yeterli bulmaktadır. Kadınların %60'ı, erkeklerin ise %68'i spor tesisleri ve faaliyetlerini yeterli bulmaktadır. Lisans ve lisansüstü kademeler arasında fark görülmemiştir.

Grafik 42. İstanbul'da Spor Tesislerinin ve Spor Faaliyetlerinin Yeterliliğinin Değerlendirilmesi (yüzde)

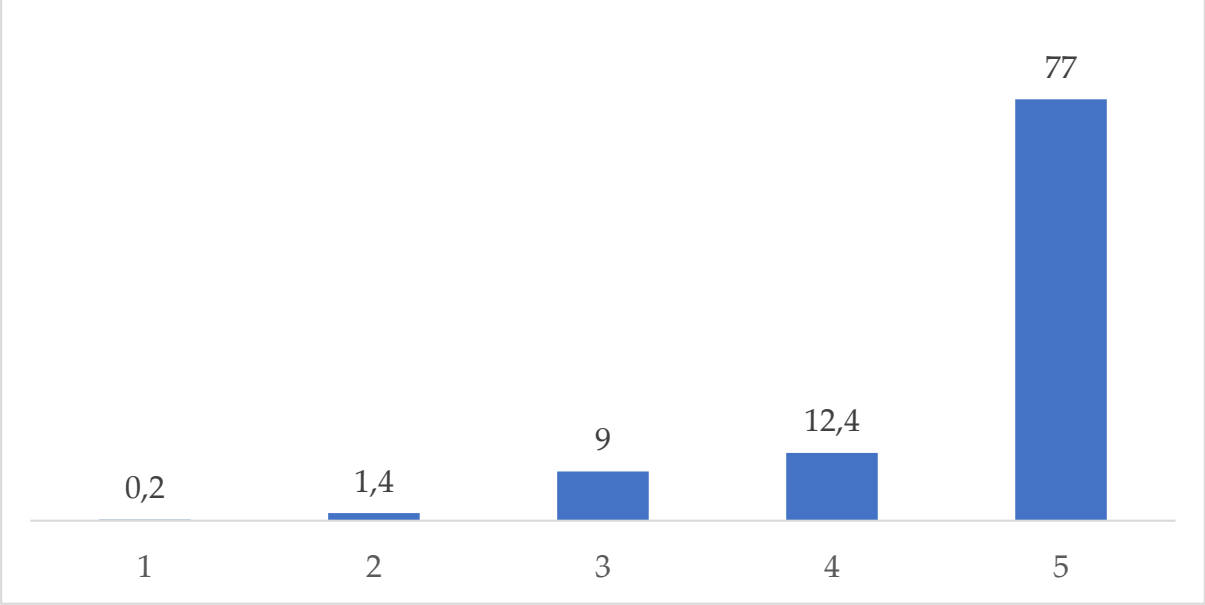
Katılımcıların %77,7'si İstanbul'daki eğlence mekanlarını yeterli bulmaktadır. Bu soru için verilen yanıtlar cinsiyet ve eğitim kademesine göre farklılaşma göstermemektedir.

Grafik 43. İstanbul'daki Eğlence Mekanlarının Yeterliliğinin Değerlendirilmesi (yüzde)

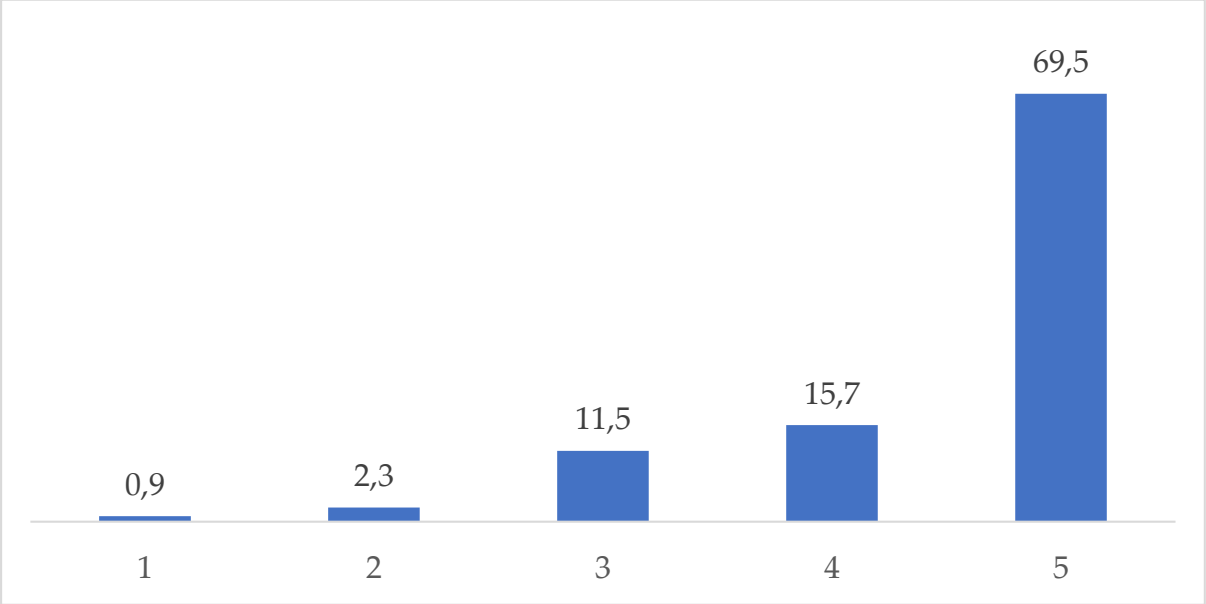
Katılımcıların %89,4'ü İstanbul'u tarihi mekanlar açısından zengin bulmaktadır. Bu soru özelinde cinsiyetler ve kademeler arasında fark görülmemiştir.

Grafik 44. İstanbul'un Tarihi Mekanlar Açısından Zenginliğinin Değerlendirilmesi (yüzde)

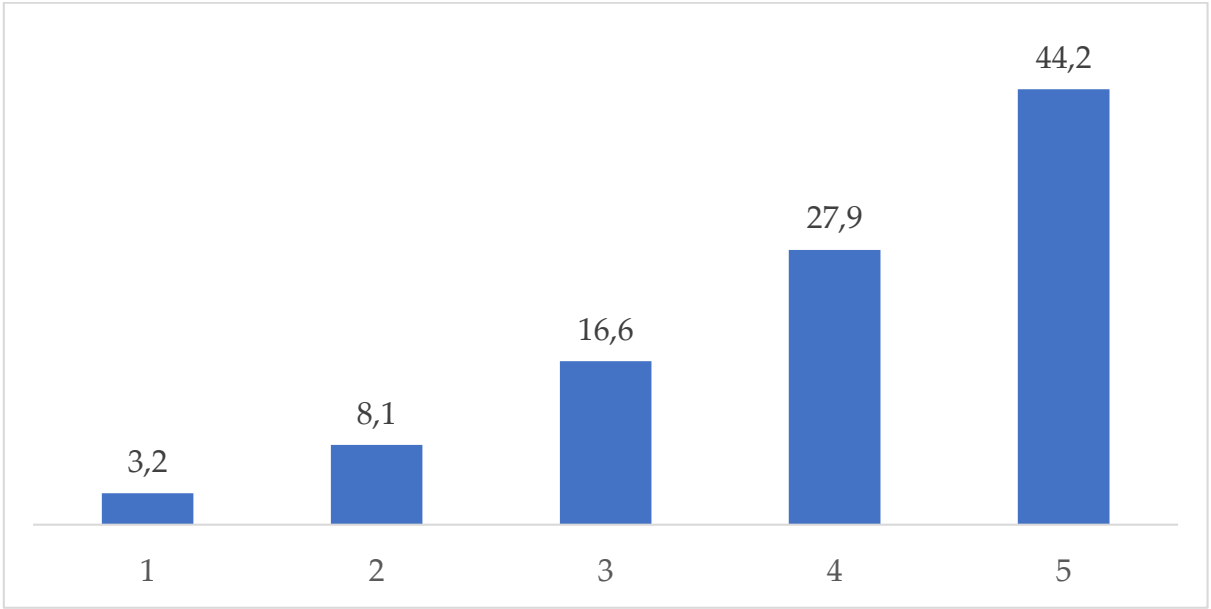
Katılımcıların %85,3'ü İstanbul'daki dini mekanları yeterli bulmaktadır. Dini mekanların yeterliliği açısından cinsiyet ve eğitim kademesine göre verilen yanıtlarda farklılık görülmemektedir.

Grafik 45. İstanbul'daki Dini Mekanların Yeterliliğinin Değerlendirilmesi (yüzde)

Katılımcıların %72,1'i İstanbul'daki ulaşım sistemini yeterli bulmaktadır. Bu soru özelinde verilen yanıtlarda cinsiyetler ve öğrenim durumu arası fark görülmemiştir.

Grafik 46. İstanbul'daki Ulaşım Sistemlerinin Yeterliliğinin Değerlendirilmesi (yüzde)

3.4. Uluslararası Öğrencilerin İstanbul Üniversitesi Algısı

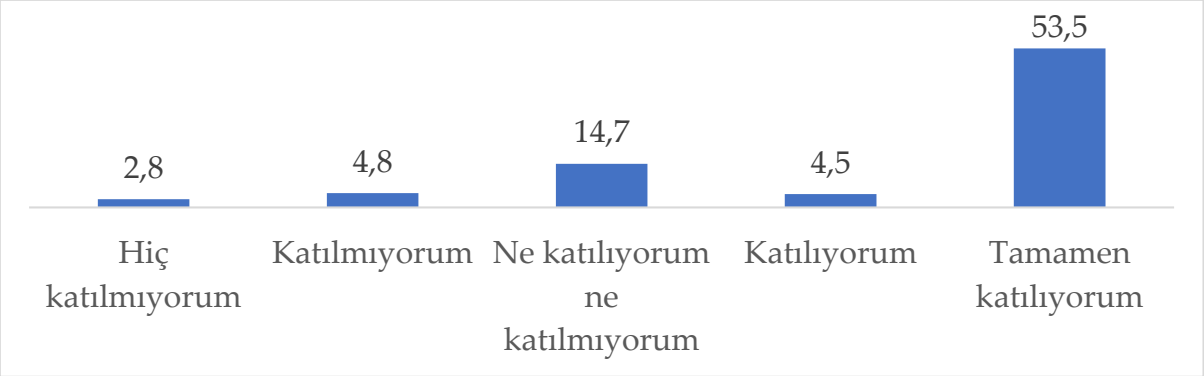
Bu bölümde uluslararası öğrencilerin İstanbul Üniversitesine dair algıları ve beklentilere verdikleri cevaplar derlenmiştir. Katılımcıların büyük bir kısmı İstanbul Üniversitesi hakkında olumlu duygulara sahiptir. Genel anlamda cinsiyet ve eğitim kademeleri arasında fark görülmeyip uluslararası öğrencilerin gözünde İstanbul Üniversitesinin imajı yüksek düzeydedir.

Öğrencilere yöneltilen "İstanbul Üniversitesi denilince aklınıza gelen ilk kelime nedir?" soruna verilen yanıtlardan elde edilmiştir.

Şekil 3. Katılımcıların İstanbul Üniversitesi Algısı Kelime Bulutu Analizi

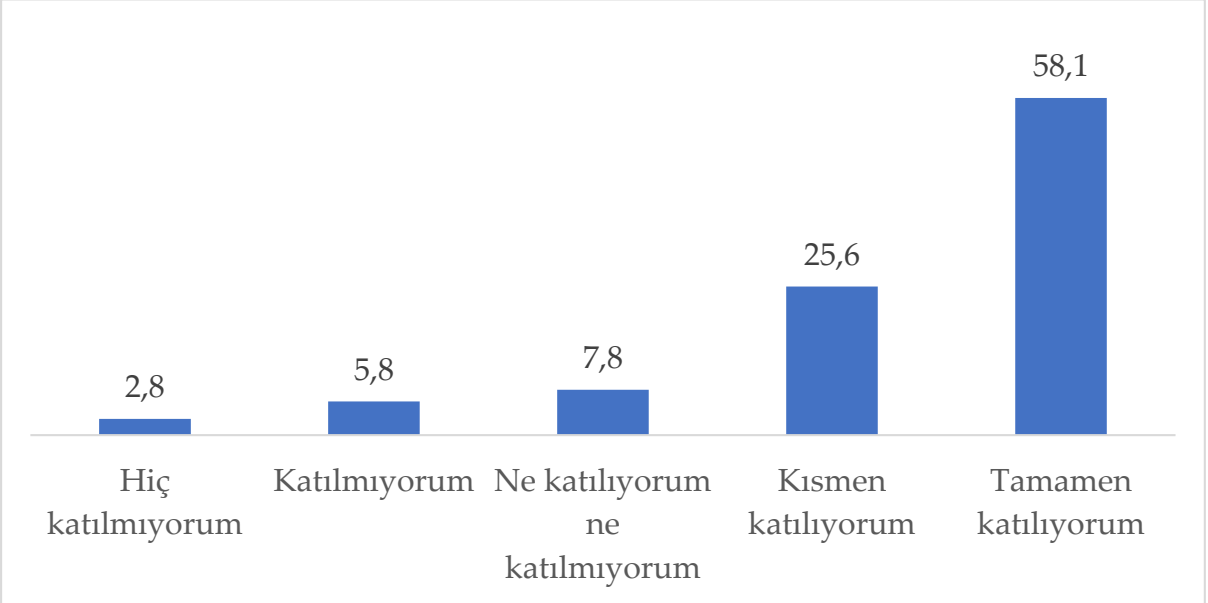

Tarih
Eğitim
Eski
İyi
İyi
Kalite
Başarı
Tarihi
Bilim
Yüksek
Arkadaşlar
Akademik kadro
Fakülte
Gelecek
Tıp
Asalet
Tarih
Güven
Kampüs
Hocalar
Edebiyat
Köklü
Yuva
Aziz Sancar
Köprü
Tıp
Kültür
Güzel
Çapa
Ders
Beyazıt
Hukuk
Gelenek
Kampüs
Zor
Köklü
Deniz
Büyük
Kaos
Fatih Sultan Mehmet
Harika
Okul
Seviye
Meşhur
Fen
Para
Devlet
Ana Kampüs
Medeniyet
Değerli
Avcılar
Hocam
Öğrenci
Osmanlı
Hayalim
Ev
Dil
Birinci
Bilim
Mezun
İmkanlar
İtibar
Eczacılık
Güçlü
Mutlu
Eşsiz
Doğallık
Ünlü
Akıllı
Meşakkat
Hocalar
Yabancı
Uzun
Kütüphane
Otantik
Protesto
Farklı
Sıralama
Eski
Güven
Klasik
Öğrenci
Güzellik
Boğaz
Süper
Sağlam
İstanbul
Rüya
Kedi
Hoca
Lojistik
Geçerli
Trafik
Dekan
Fizik
Gelişim
Aksis
Millet
Egitim
Huzur
Eski
Şans
Aziz Sancar
Ödev
Araştırma
Tarihi
Prestij
Tercih
Sınav
Pahalı
Şahane
Akademik
Tarihi
Samimi
Beyazıt
Kültür
Gurur
Sınavlar
Çağdaşçılık
Öğrenci
Süleymaniye
Kalabalık
İktisat
Hayat
İyi
Eğitim
Ömrünüzden
Osmanlı
Hayalim
Mezun
Beklenmedik
İtibar
İmkanlar
Değerli
Avcılar
Hocam
İktisat
Kubbe
Diploma
Tarihi
Üniversite
Yeditepe
Kelam
Yemekhane
Köklü
Edebiyat
Gelecek
Hocalar
Yorgunluk
Öğrenme
Ödev
Araştırma
Fizik
Dekan
Tarihi
Aziz Sancar
Yuva
Şans
Eski
Köprü
Tıp
Huzur
Kültür
Pahalı
Şahane
Tarihi
Akademik
Samimi
Beyazıt
Kültür
Gurur
Hukuk
Gelenek
Çağdaşçılık
Sınavlar
Öğrenci
Süleymaniye
Hocam
İktisat
Kalabalık
Prestij
Tercih
Sınav
Pişmanlık
Şüreklilik
Medeniyet
Tarihi
Ana Kampüs
Güzellik
Tamamlık
Mutluluk
Devlet
Hocalar
Meşakkat
Efsane
Düzenli
Akıllı
Ünlü
Deniz
Büyük
Kaos
Protesto
Doğallık
Eczacılık
Güçlü
Mutlu
Eşsiz
Yabancı
Uzun
Kütüphane
Otantik
Yüksekokul
Güven
Kampüs
Bilim
Tarih
Asalet
Tıp
Yüksek
Arkadaşlar
Akademik kadro
Fakülte
Başarı
Gelecek
Tarihi
Eski
Güven
Farklı
Sıralama
Büyük
Fen
Para
Fatih Sultan Mehmet
Harika
Klasik
Öğrenci
Güzellik
Boğaz
Süper
Sağlam
İstanbul
Okul
Seviye
Meşhur
Rüya
Kedi
Hoca
Lojistik
Geçerli
Trafik
Gelişim
Aksis
Millet
Egitim
Huzur
Ders
Çapa
Güzel
Prestij
Tercih
Sınav
Pişmanlık
Şüreklilik
Medeniyet
Tarihi
Ana Kampüs
Devlet
Hocalar
Kalite
Eğitim
Beyazıt
Dil
İyi
Ev
Eğitim
Birinci
Bilim
Köklü
Zor
Mezun
İmkanlar
İtibar
Değerli
Avcılar
Kampüs
Osmanlı
Hayalim
Öğrenci
Hocam
İktisat
Gelenek
Hukuk
Gurur
Kültür
Sınavlar
Çağdaşçılık
Tarihi
Samimi
Beyazıt
Akademik
Tarihi
Şahane
Pahalı
Kültür
Yuva
Aziz Sancar
Köprü
Tıp
Huzur
Eski
Şans
Ödev
Araştırma
Fizik
Dekan
Tarihi
Edebiyat
Köklü
Gelecek
Hocalar
Yorgunluk
Öğrenme
Yüksek
Arkadaşlar
Otantik
Akademik kadro
Fakülte
Kubbe
Diploma
Tarihi
Üniversite
Yeditepe
Kelam
Yemekhane
Başarı
Tıp
Asalet
Tarih
Güven
Kampüs
Bilim
Eski
Tarih
İyi
İyi
Kalite
Eğitim
Zor
Köklü
Ana Kampüs
Devlet
Hocalar
Meşakkat
Efsane
Düzenli
Akıllı
Ünlü
Deniz
Büyük
Kaos
Protesto
Doğallık
Eczacılık
Güçlü
Mutlu
Eşsiz
Yabancı
Uzun
Kütüphane
Otantik
Yüksekokul
Güven
Farklı
Sıralama
Büyük
Fen
Para
Fatih Sultan Mehmet
Harika
Klasik
Öğrenci
Güzellik
Boğaz
Süper
Sağlam
İstanbul
Okul
Seviye
Meşhur
Rüya
Kedi
Hoca
Lojistik
Geçerli
Trafik
Dekan
Fiz

Grafik 47. İstanbul Üniversitesi'ndeki Türk Öğrencilerle Daha Fazla İletişimde Olma İsteğine Yönelik Soruya Verilen Yanıtların Dağılımı (yüzde)

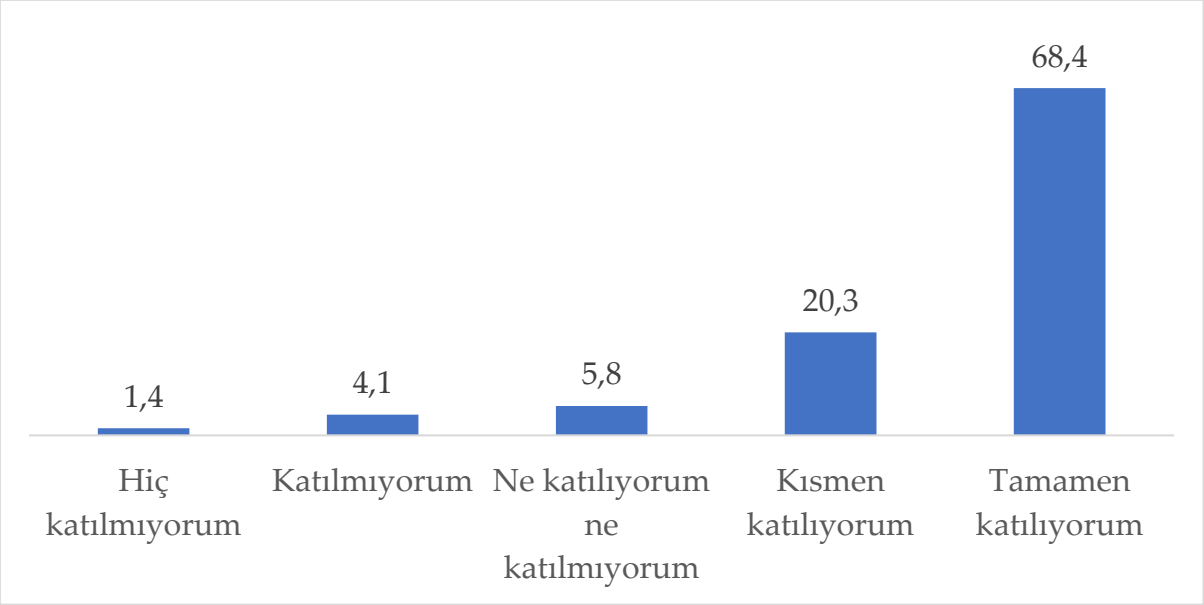
Katılımcıların %83,7'si kendisini İstanbul Üniversitesi öğrencisi olarak hissedip aidiyet kurmaktadır. Araştırmaya katılan uluslararası öğrencilerin bu soruya verdiği yanıtlar cinsiyet ve eğitim kademelerine bağlı olarak farklılık göstermemiştir.

Grafik 48. Kendilerini İstanbul Üniversitesi Öğrencisi Olarak Hissetmelerine Yönelik Soruya Verilen Yanıtların Dağılımı (yüzde)

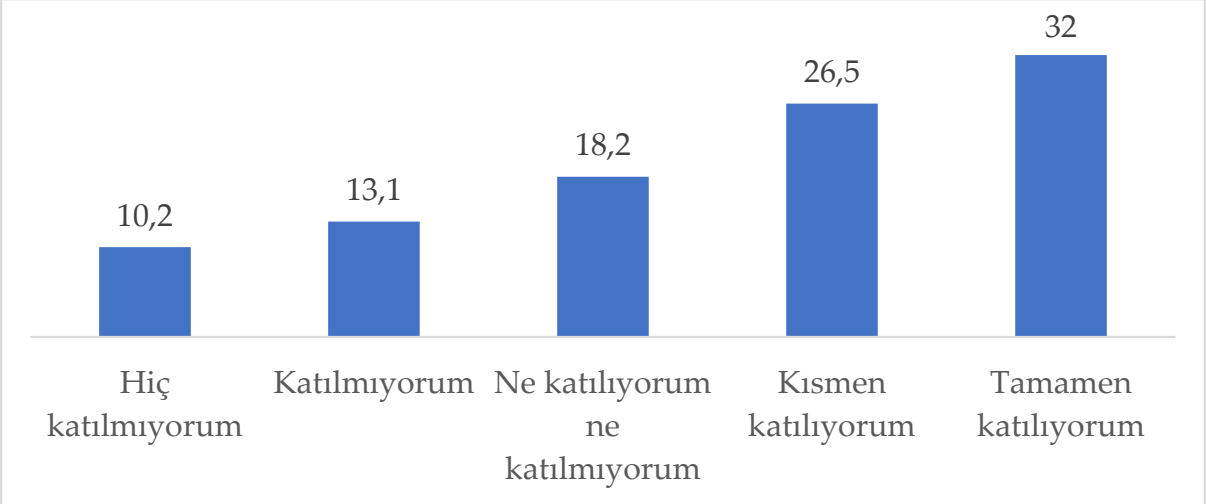
Katılımcıların %88,7'si İstanbul Üniversitesi öğrencisi olmaktan gurur duymaktadır. Cinsiyet ve eğitim kademelerine göre verilen yanıtların oranında fark görülmemiştir.

Grafik 49. İstanbul Üniversitesi Öğrencisi Olmaktan Gurur Duymalarına Yönelik Soruya Verilen Yanıtların Dağılımı (yüzde)

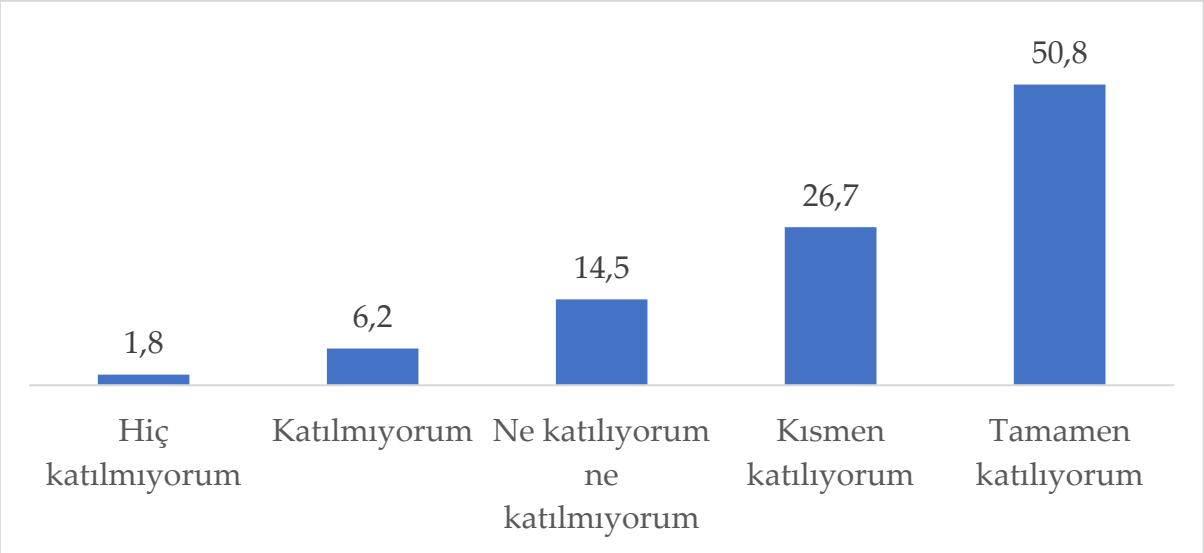
Katılımcıların %58,5'i İstanbul Üniversitesinde bir ihtiyacı olduğunda nasıl yardım alabileceğini bildiğini belirtmektedir. Bu ifadeye verilen yanıtlar cinsiyete göre farklılaşmamaktadır. Lisans öğrencilerinin %60'ı, lisansüstü öğrencilerinin %55'i İstanbul Üniversitesinde bir ihtiyacı olduğunda nasıl yardım alabileceğini bilmektedir.

Grafik 50. İstanbul Üniversitesi'nde İhtiyaçlarına Yönelik Yardımları Nasıl Alacaklarını Bilmelerine Yönelik Soruya Verilen Yanıtların Dağılımı (yüzde)

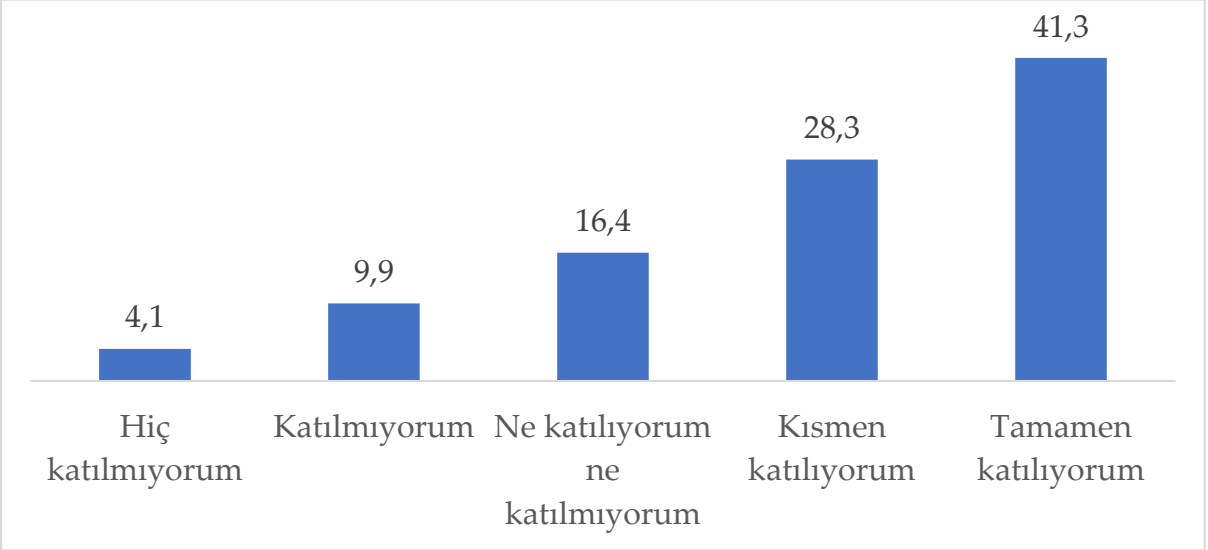
Katılımcıların %77,4'ü İstanbul üniversitesini dünya çapında bir üniversite olarak görmektedir. Bu ifadeye verilen yanıtlar cinsiyete göre farklılaşmamaktadır. Lisans öğrencilerinin %80'i, lisansüstü öğrencilerinin %71'i İstanbul Üniversitesi'ni dünya çapında bir üniversite olarak görmektedir.

Grafik 51. İstanbul Üniversitesi'ni Dünya Çapında Bir Üniversite Olarak Görmelerine Yönelik Soruya Verilen Yanıtların Dağılımı (yüzde)

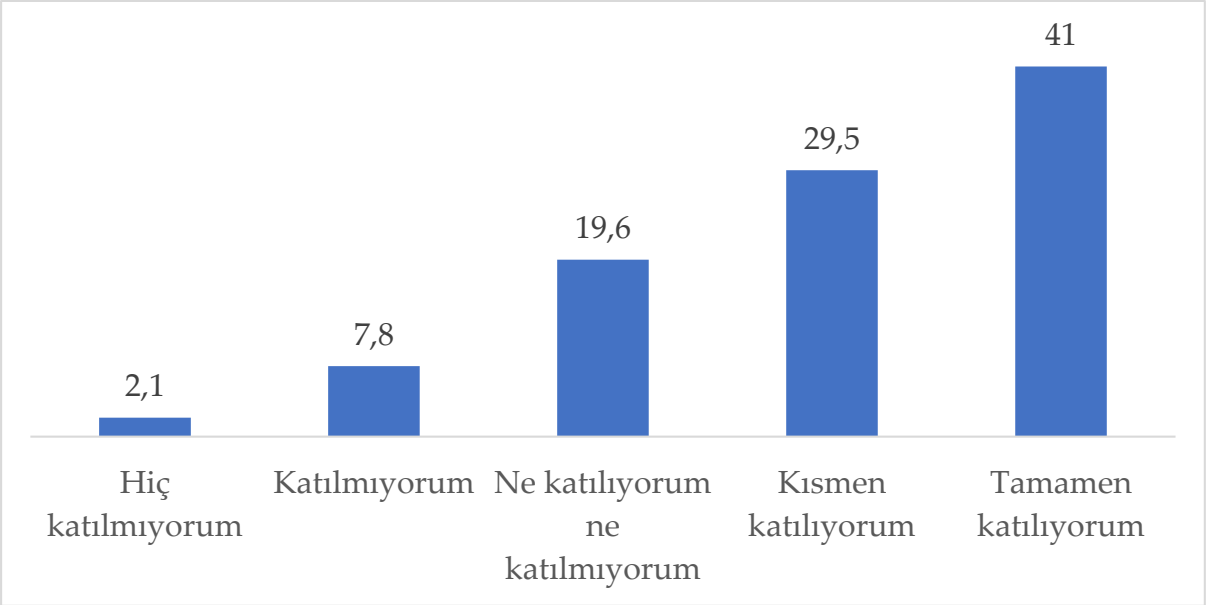
Katılımcıların %69,5'ine göre İstanbul Üniversitesi öğrenci dostu bir üniversitedir. Bu ifadeye verilen yanıtlar cinsiyete ve eğitim kademesine göre farklılaşmamaktadır.

Grafik 52. İstanbul Üniversitesi'nin Öğrenci Dostu Olduğuna Dair Soruya Verilen Yanıtların Dağılımı (yüzde)

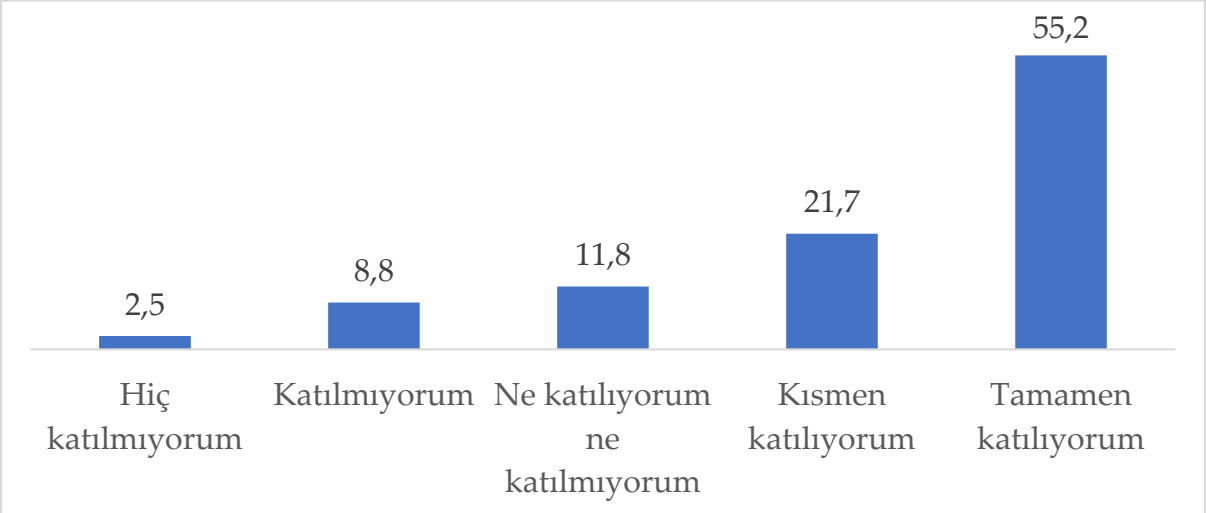
Katılımcıların %70,5'i İstanbul Üniversitesini akademik anlamda üretken bulmaktadır. Bu ifadeye verilen yanıtlar cinsiyete ve eğitim kademesine göre farklılaşmamaktadır.

Grafik 53. İstanbul Üniversitesi'ni Akademik Anlamda Üretken Bulmalarına Yönelik Soruya Verilen Yanıtların Dağılımı (yüzde)

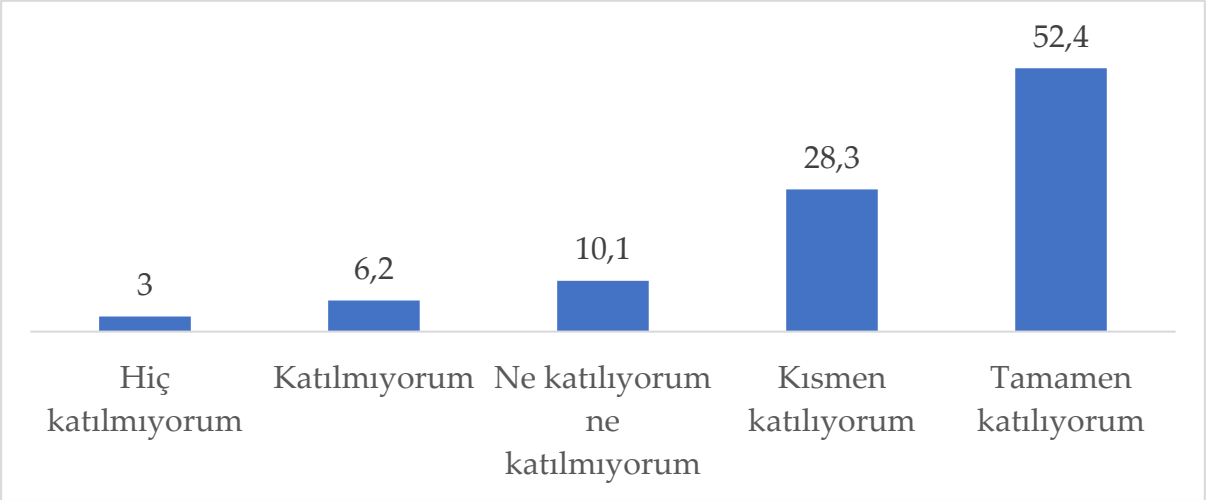
Katılımcıların %77'si üniversiteye tekrar başlasa yine İstanbul Üniversitesini tercih edeceğini belirtmiştir. Bu soruya verilen yanıtlar cinsiyete göre farklılık göstermemektedir. Lisans öğrencilerinin %80'i, lisansüstü öğrencilerinin %68'i üniversiteye tekrar başlasa yine İstanbul Üniversitesini tercih edeceğini ifade etmiştir.

Grafik 54. Üniversite Okumak İçin Tekrar İstanbul Üniversitesi'ni Tercih Etmelerine Yönelik Soruya Verilen Yanıtların Dağılımı (yüzde)

Katılımcıların %80,6'sı İstanbul Üniversitesi'ni başka yabancı uyruklu aday öğrencilere önereceğini belirtmiştir. Kadın öğrencilerin %78'i, erkek öğrencilerin ise %83'ü İstanbul Üniversitesi'ni başka yabancı uyruklu aday öğrencilere önereceğini ifade etmiştir. Lisans öğrencilerinin %83'ü, lisansüstü öğrencilerin %75'i bu ifadeye katılım göstermektedir.

Grafik 55. İstanbul Üniversitesi'ni Yabancı Uyruklu Aday Öğrencilere Önermelerine Yönelik Soruya Verilen Yanıtların Dağılımı (yüzde)

Genel Değerlendirme

GENEL DEĞERLENDİRME

Türkiye'nin köklü üniversitelerinden olan İstanbul Üniversitesi olarak hem Türkiye hem de dünyada en iyi üniversiteler arasına yer almaktadır. Zengin eğitim altyapısı ve üretkenliğiyle sadece Türkiye'de değil, tüm dünyada öğrencilerin eğitim görmek istediği bir üniversite olarak farklı ülkelerden öğrenim görmek üzere gelmiş üniversite öğrencilerine de eğitim vermektedir. 8500'ü aşan sayı ile uluslararası öğrencilerin Türkiye'de en çok tercih ettiği öğrenim kurumu olan İstanbul Üniversitesi için uluslararası öğrencilerinin Türkiye, İstanbul ve İstanbul Üniversitesi'ndeki yaşamlarını nasıl deneyimledikleri, ne gibi beklenti ve tutumlar içerisinde oldukları önem teşkil etmektedir.

Uluslararası öğrencilerin Türkiye, İstanbul ve İstanbul Üniversitesi'ne yönelik algılarını ölçmeyi amaçlayan bu çalışma 3 başlık altında ele alınmıştır. İlk olarak araştırmada öğrencilere Türkiye'ye yönelik aidiyetleri, genel memnuniyetleri ve gelecek planlarında Türkiye'nin yeri sorulmuştur. 434 öğrenciyle yapılan araştırmada öğrencilerin, yaş, cinsiyet, medeni durum gibi temel demografik bilgileri alınmıştır. Araştırmanın sınırlılığı olarak araştırmaya katılan öğrencilerin İstanbul Üniversitesi öğrencilerinin yaş dağılımına göre daha genç bir kesimden oluştuğu görülmüştür. Aynı zamanda İstanbul Üniversitesindeki öğrencilerin fakültelere göre dağılımında açık ve uzaktan eğitim fakültesi ilk sırada gelirken, araştırmadaki dağılımda daha düşük bir orana sahip olması araştırmanın bir diğer sınırlılığıdır.

Araştırmanın sonuçlarına bakıldığında genel itibariyle öğrencilerin Türkiye ile geliştirmiş oldukları ilişkinin olumlu olduğu, aidiyet ve memnuniyetlerinin yüksek olduğu ve geleceğe yönelik planlarında Türkiye'de çalışmak olduğu görülmüştür. Uluslararası öğrencilerin Türkiye algısında; çoğunluğun (%82,5) tekrarı olsa yine Türkiye'de eğitimi tercih etmek istemesi, yine çoğunluğun (%78,4) Türkiye ile aitlik hissinde olması, yüzde %88,9'unun Türkiye'de mutlu olmaları, başkalarına Türkiye'den olumlu şekilde bahsetmeleri (%89,8), benzer şekilde çoğunluğun (%80,4) üniversite tercihinde Türkiye'yi ilk sırada yazması gibi sonuçlar, uluslararası öğrencilik fuarlarında "daha nitelikli öğrenci" çekme adına tanıtım faaliyetlerinde profesyonel bir şekilde

işlenmelidir. Öte yandan iş imkânı olması durumunda (%88,9) Türkiye'de kalma isteği ile vatandaş olma arzuları (%69,8), uluslararası öğrencilerin Türkiye'deki "gelecekleri" ile ilgili ayrıca planlama yapmayı gerekli kılmaktadır.

Öğrencilere İstanbul'a ve İstanbul halkına yönelik sorular sorularak İstanbul'da deneyimledikleri hayata yönelik memnuniyet ve algıları değerlendirmeye tabi tutulmuştur. Öğrenciler İstanbul'u kültürel, sportif, eğlence, tarihi ve dini mekânların varlığı açısından zengin bulurken, iş imkânlarını yetersiz bulduklarını belirtmiştir. Eğitim imkânları yeterli bulunmuş ve tekrar üniversiteye başlasalar İstanbul'u tercih edeceklerini ifade etmişlerdir. *Uluslararası öğrencilerin İstanbul algısında*; "boğaz" ilk akla gelen kelimedir ve bu nedenle İstanbul'daki üniversitelerin tanıtımlarında İstanbul Boğazı'na daha çok odaklanılması yerinde olacaktır. Katılımcıların İstanbul halkını samimi bulması (%53,9), cana yakın (%56,3) ve yardımsever (%64,3) görmesi, güvenli addetmesi (%61,8), İstanbul'un "öğrenci dostu" bir şehir kurgusu etrafında daha iyi anlatılmasını gerektirmektedir.

Son olarak uluslararası öğrencilerin İstanbul Üniversitesi'ne yönelik algıları ölçülmüş olup uluslararası öğrencilerin İstanbul Üniversitesi öğrencisi olmaktan gurur duydukları görülmüştür. Üniversitedeki öğrenci ve kurumsal ilişkiler değerlendirilmiş olup uluslararası öğrencilerin büyük çoğunluğunun İstanbul Üniversitesi'nde bir ihtiyacı olduğunda nasıl yardım alacağını bildiği görülmüştür. Uluslararası öğrencilerin İstanbul Üniversitesi denilince aklına gelen ilk kelime "tarih" olmuştur. Bu nedenle İstanbul Üniversitesi'nin "tarihsel" zemini/gücü, her platformda işlenmeye devam etmelidir. Çoğunluğunun (%83,7) kendisini ait hissettiği, çoğunluğunun mensubu olmaktan gurur duyduğu (%88,7), tekrar başlasa yine tercih edeceğini söylediği (%77), dünya çapında gördüğü (%77,4), öğrenci dostu olarak kabul ettiği (%69,5) İstanbul Üniversitesi'nde, uluslararası öğrencilerin Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı öğrencilerle daha fazla iletişim kurmak istemeleri (%77,7), üniversite bünyesindeki kaynaştırıcı sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlerin daha da artması ihtiyacına işaret etmektedir. Bu çerçevede

başta SKS ve Uluslararası Öğrenci Merkezi olmak üzere, öğrenci kulüplerinin güçlendirilmesi faydalı olabilir.

Kaynakça

KAYNAKÇA

Alkın, R.C. (2020). *Tarihsel kopuş ve süreklilik bağlamında Türkiye'de devlet ve sivil toplumun uluslararası öğrenci politikası.* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Necmettin Erbakan University Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

Çelik, Ö. (2019). Sakarya Üniversitesi'nde Okuyan Türk ve Yabancı Uyruklu Öğrencilerin Karşılıklı Algıları. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.

Günaydın, A. (2012) Niçin Türkiye? Türkiye Burslusu Uluslararası Öğrencilerin Niyet Mektuplarında Türkiye Algısı: ODTÜ ve Boğaziçi Üniversitesi Örneği. (T.C. Başbakanlık Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı Uzmanlık Tezi), Ankara.

Güneş, İ. (2016). Türkiye'ye Yükseköğrenim İçin Gelen Uluslararası Öğrencilerin. İstanbul Algısı (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi, İstanbul.

Heydarov, M.S. (2019) Eğitim Turizmi Bağlamında Yabancı Uyruklu Öğrencilerin Antalya Ve Akdeniz Üniversitesine Yönelik Algılarının Tespiti ve Bir Araştırma (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Akdeniz Üniversitesi, Antalya.

Kahraman Dönmez, E. (2019). Uluslararası Siyasal İletişim Faaliyetlerinin Ülkelerin İmaj ve Algıları Üzerindeki Etkisi: Türkiye Bursları ile İstanbul'da Öğrenim Gören Öğrenciler Üzerine Bir İnceleme. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Kahraman, E. (2019). "Türkiye Bursları ile İstanbul'a Eğitime Gelen Öğrencilerin Türkiye'ye Aşinalıkları İle Türkiye İmajı Ve Kişiliği Algısı İlişkisi". İstanbul Arel Üniversitesi İletişim Çalışmaları Dergisi 6/ 13 (Temmuz 2019): 67-112.

Keçeli, K. (2016) Isparta Şehri'nde Uluslararası Öğrencilerin Kent Mekân algısı. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta.

OECD (2020), *Education at a Glance 2020: OECD Indicators*, OECD Publishing, Paris, https://doi.org/10.1787/69096873-en

T.C. Kalkınma Bakanlığı (2015). *Yüksekoğretimin Uluslararasılaşması Çerçevesinde Türk Üniversitelerinin Uluslararası Öğrenciler İçin Çekim Merkezi Haline Getirilmesi (Araştırma Projesi Raporu)*. Ankara: Kalkınma Araştırmaları Merkezi.

T.C. Kalkınma Bakanlığı (2018). *11. Kalkınma planı (2019-2023)*. Ankara.

Temurçin, K. & Keçeli, K. "Bir Davranışsal Coğrafya Çalışması: Isparta Şehri Örneğinde Uluslararası Öğrencilerin Kentsel Mekân Algısı". Süleyman Demirel Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi 0/ 36 (Ocak 2016): 1-22.

İstanbul Üniversitesi Uluslararası Öğrencilerinin

Türkiye, İstanbul ve İstanbul Üniversitesi Algıları

şehir politikaları uygulama ve araştırma merkezi

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ 1453

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ ULUSLARARASI ÖĞRENCİ MERKEZİ